Kostim inspiriran vlastitim proznim tekstom "John Doe"

Jugović, Monika

Master's thesis / Diplomski rad

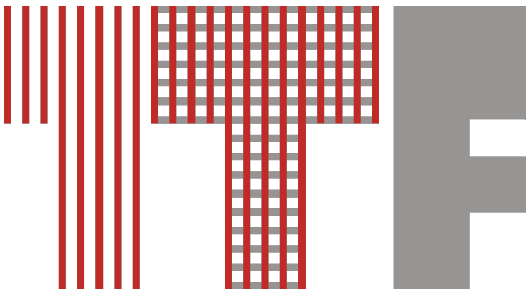
2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Textile Technology / Sveučilište u Zagrebu, Tekstilno-tehnološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:201:521345

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

Faculty of Textile Technology University of Zagreb - Digital Repository

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET

Tekstilni i modni dizajn

DIPLOMSKI RAD

KOSTIM INSPIRIRAN VLASTITIM PROZNIM TEKSTOM „JOHN DOE“

Monika Jugović

Zagreb, rujan, 2017.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET

Tekstilni i modni dizajn
Kostimografija

DIPLOMSKI RAD

KOSTIM INSPIRIRAN VLASTITIM PROZNIM TEKSTOM „JOHN DOE“

MENTOR:

doc. dr. sc. Krešimir Purgar

NEPOSREDNA VODITELJICA:

doc. dr. art. Ivana Bakal

AUTORICA: Monika Jugović, 10392

UNIVERSITY OF ZAGREB
FACULTY OF TEXTILE TECHNOLOGY

Textile and Fashion Design
Costume Design

MASTER THESIS

COSTUME INSPIRED BY OWN FICTIONAL TEXT „JOHN DOE“

ADVISOR:

Krešimir Purgar, PhD, Assistant Professor

THESIS LEADER:

Ivana Bakal, PhD, Assistant Professor

AUTHOR: Monika Jugović, 10392

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA:

Sveučilište u Zagrebu

Tekstilno-tehnološki fakultet

Studij: Tekstilni i modni dizajn

Modul: Kostimografija

Zavod za dizajn tekstila i odjeće

Diplomski rad

KOSTIM INSPIRIRAN VLASTITIM PROZNIM TEKSTOM „JOHN DOE“

Monika Jugović

Broj stranica: 92

Broj slika: 29

Broj literaturnih izvora: 9 + 1 (vlastiti prozni tekst)

Mentor: doc. dr. sc. Krešimir Purgar

Neposredna voditeljica: doc.dr.art. Ivana Bakal

Članovi povjerenstva:

1. doc. dr. sc. Krešimir Purgar, predsjednik
2. doc. dr. art. Ivana Bakal, članica
3. dr. sc. Ana Sutlović, članica
4. dr. sc. Martinia Ira Glogar, zamjenica člana

SAŽETAK

Ovaj diplomski rad obuhvaća pisanje vlastitog proznog teksta na temelju kojeg se radi razrada kostima koja uključuje skice te jedan izrađen kostim. Tekst naslova „John Doe“ djelo je pisano u prvom licu, a prati psihološko stanje pripovjedačice koje dovodi do razotkrivanja identiteta tajanstvenog lika koji svoje znakove šalje putem snova. Nadalje u radu biti će razrađena psihološka karakterizacija likova, a na temelju toga kostimi. Glavni kostim koji će biti izrađen pojavljuje se pri kraju proznog teksta, a predstavlja ono što pripovjedačica cijelo vrijeme proživljava, iluziju.

Ključne riječi:

John Doe, prozni tekst, iluzija, kostim, znakovi, snovi, glazba, psihološka karakterizacija

SUMMARY

The theme of this diplomatic thesis includes the writing of own fictional text and costume which is based on it, sketches of the costumes and the finished costume. The title of the text is „John Doe“, it is written in the first person and follows the psycological condition of the storyteller that leads to the disclosure of the identity of a mysterious character who sends his signs through dreams. In addition, the act will elaborate the psychological characterisation oft he characters, and the costumes that were based on it. The essential costume that will be created appears at the end oft he text, and it is what the narrator is experiencing all the time, an illusion.

Keywords:

John Doe, fictional text, illusion, costume, characters, dreams, music, psyhological characterisation

SADRŽAJ:

1. UVOD 1
2. UVOD U PROZNI TEKST 2
3. JOHN DOE 3
3.1. Začarani krug 3
3.2. Ludim li? 5
3.3. Bolest 7
3.4. Nestajanje 9
3.5. Buka u glavi 10
3.6. Vidiš li? 12
3.7. Buka ne prestaje 14
3.8. Praznina 15
3.9. Tablete 17
3.10. Ostani na crti 19
3.11. Nestani, ne, stani! 21
3.12. Nebo 23
3.13. Žudnja 25
3.14. Jedino ostaje bol 27
3.15. Sjećaš li se? 29
3.16. Odraz 31
3.17. Krik 33
3.18. Zvuk kiše 35
3.19. Znak 38
3.20. Pismo 40
3.21. Poslušaj 42
3.22. Krivica 44
3.23. Probudi se 46
3.24. John Doe 48
4. PSIHOLOŠKA KARAKTERIZACIJA LIKOVA KROZ ANALIZU TEKSTA 50
4.1. Pripovjedačica 50
4.2. John Doe 56
4.3. Kostimi kroz tekst 60
5. IZRADA SKICA 62
6. OPIS IZRADE KOSTIMA 63
7. ZAKLJUČAK 65
8. LITERATURA 66
9. TEHNIČKI ASPEKTI 67

10. LIKOVNI PRILOZI 68
10.1. Naslovnica proznog teksta 68
10.2. Skice 69
10.3. Izrađeni kostim 82

1. UVOD

Tema diplomskog rada jest „Kostim inspiriran vlastitim proznim tekstom *John Doe*. Motivacija za pisanje proznog teksta pronađena je u interesu istraživanja ljudske svijesti i iluzija koje su potaknute snovima. Moglo bi se reći da je inspiracija pronađena u stvarnim životnim događajima uz nadomjestak nestvarnog i fiktivnog. Čovjek ponekad nije svjestan svog psihološkog stanja i odbija slijediti znakove nestvarnog jer se pritom osjeća mentalno bolesnim. Ovaj prozni tekst pokušava ući u podsvijest jednog uma i psihološki razraditi podražaje na koje reagira. Radnja ne poznaje mjesto ni vrijeme baš kao ni imena likova. Pisano je u prvom licu, a pripovjedačica je ta koja proživljava različite promjene u svom umu, sve zbog nemilog događaja iz prošlosti. Ona nije svjesna kako ono što joj se događa i nije tako suludo kako joj izgleda. Njena psihološka karakterizacija biti će razrađena u nastavku rada. Osim toga, razradit će se kostimi koji se pojavljuju u njenim snovima, a najvažniji će biti izrađen. Taj kostim je ženski, oblači ga u jednom od svojih snova, a označava cjelokupnu iluziju koja je proganja. Čini ga kombinezon koji se sastoji od tajica i majice. Za tekstilni uzorak kostima poslužiti će program *Adobe Photoshop CS3,* a otisnuti će se na tkaninu, u ovom slučaju imitaciju pamuka. Cilj izrade ovakvoga kostima jest povezati iluziju sa stvarnošću kroz kostimografski izričaj.

2. UVOD U PROZNI TEKST

„John Doe“ prozni je tekst koji bi se mogao nazvati kratkom pričom ili crticom. Radnja se okreće oko pripovjedačice i lika iz sna, a svaki događaj povezan je istim ciljem koji se na kraju jasno doznaje. Sporedni likovi u stvaranom životu pojavljuju se vrlo kratko i nemaju previše važnu ulogu u priči iako je srž zbivanja događaj iz stvarnog života. Sve se vrti oko snova i likova koji se u njima pojavljuju, ali na kraju se sve svodi samo na jednog lika i pripovjedačicu. Priča se sastoji od 24 (dvadeset i četiri) poglavlja, a sadrži oko 11.000 (jedanaest tisuća) riječi. Pisana je u prvom licu, strujom svijesti (unutarnjim monologom), a započinje snom koji pripovjedačica prepričava. Ni u jednom trenu ne spominje se u kojoj godini ni u kojem gradu se radnja zbiva. Mjesto radnje su snovi, šuma, studio, stan, obiteljska kuća te koliba. Što se tiče kostima, nisu pomno razrađeni iz razloga što su snovi pokretači svih zbivanja. Stoga se spominje opis samo nekih kostima, naravno, iz sna. Stvarnost odjevno nije definirana. Pušta mašti na volju. Pripovjedačica prolazi kroz teško razdoblje radi kojeg krivi glazbu. Snovi koje sanja nisu obični, a neki se čak i ponavljaju. Pokušava otkriti što ti snovi znače i često pomišlja da je mentalno bolesna. Većinu svoga vremena provodi u samoći i razmišljanju. Vrlo važna činjenica jest da se kroz cijelu priču nikada ne spominje nijedno ime, čak ni od glavnih likova što je također poveznica s naslovom koji glasi „John Doe“, (u kriminalistici se koristi za osobe nepoznata ili skrivena identiteta).[1]

[1] *English Dictionary* – Internet stranica – *John Doe*

3. JOHN DOE

3.1. Začarani krug

Već duži period sanjam jedan san. Uvijek se budim u isto vrijeme i nikada ne doznajem kraj. Nalazim se u šumi, čujem zvuk gitare i slijedim ga.

Dolazim do mjesta na kojem netko stoji okrenut leđima. Ne vidim kako izgleda ni tko je. Jedino što uspijevam razaznati, crni su kablovi koji kao da tvore njegovu odjeću, poput dugog kaputa s kapuljačom preko glave. U rukama drži električnu gitaru i svira. Nikada ne uspijevam točno vidjeti detalje jer uvijek se probudim prije negoli pregledam čitavi prostor i cijeloga njega. Na kraju izgovara tekst nekim neljudskim, *robotskim* glasom.

Kaže: „I u tami ćeš vidjeti put kući, beskonačan se čini, ali nastavi hodati."

U tom trenu se budim, svaki put pa tako i ovaj. Pitam se, što taj san znači i šalje li mi kakvu poruku? Zašto bih neprestano viđala osobu (ako je to uopće osoba) prekrivenu crnim kablovima usred šume kako održava neki svoj *solo* koncert? Možda je to robot koji koristi vlastitu energiju da napuni kablove strujom? U snovima je ionako sve moguće, nije li?

Ono što me najviše intrigira jest tekst koji izgovara na kraju, kao da mi nešto želi poručiti. Što mi to moja podsvijest želi reći tim snom? Možda bi to trebao biti tekst za neku moju novu pjesmu.

Još u pidžami uzimam gitaru u ruke i pokušavam uloviti zvuk melodije iz sna. Nedostaje mi jedan ton, nikako ga ne mogu pogoditi. Osjećam kao da sam nadohvat nekom blagu, a ne mogu otvoriti kutiju u kojoj se nalazi. Kao da mi nedostaje ključ. Kada bih mogla sanjati do kraja, možda bi i ključ pao u moje ruke.

Iznervirana svime, odustajem i silazim na doručak. Bez hrane ionako ne funkcioniram najbolje.

Glazba je moj život, zahvaljujući jednom hitu uspjela sam se predstaviti javnosti. No, već neko vrijeme imam pauzu. Povukla sam se, slava mi baš i nije najbolje „sjela". Bila je razlog što se nisam oprostila s važnom osobom u mom životu. Nisam bila na pravome mjestu, nego u studiju. Izabrala sam album umjesto ljubavi. Taj album nije dovršen. Prekinula sam

snimanje, a nitko nije znao zašto. Nisam bila velika zvijezda pa nije bilo mnogo buke oko toga. Jedan hit i to je to. Sad pišem i skladam za sebe. Jedino me to drži živom.

Prošlo je godinu dana od mog povlačenja, ne znam mogu li se ikada vratiti. Ne znam ni želim li to. Ne želim dopustiti da me glazba ponovno uvuče u svoje ralje, zamjeram joj koliko god da je volim iako više ni nemam što izgubiti.

Sada radim u jednom lokalnom studiju, ali glazba koja iz njega izlazi baš i nije po mom ukusu. No, ne smijem se žaliti, ja sam svoju priliku ionako propustila, a novu nemam namjeru tražiti.

Uvukla sam se u dosadni krug obaveza i nastojim potisnuti sve što me tišti, iz dana u dan.

3.2. Ludim li?

Kada pogledam u mračno nebo, vidim pomiješanu tugu i sreću. U meni se bore emocije i strah od gubitka. Poželim biti tamo gore, iznad tog mračnog neba, doprijeti u najveće visine, saznati koliko daleko se sreća nalazi. Neki kažu kako je ona nadohvat ruke, no, ja nekako smatram da je baš tamo, tamo daleko, iznad mraka, daleko od ovog tla po kojem hodam.

Htjela bih ponovno usnuti onaj san. Ne prestajem razmišljati o toj glazbi, tim riječima. Neprestano me proganja taj tekst i stalno pokušavam odsvirati melodiju. Pomoglo bi mi kada bih čula i vidjela više toga u snu, a ne samo jedan malen dio koji je toliko nepotpun. Beskonačnim mi se čini taj put prema čitavom snu, ali ne prestajem se nadati da ću jednom uspjeti vidjeti sve što sakriva.

Pomišljam da ludim. Zašto? Ne znam kako je moguće, ali na mobitel mi je jučer popodne pristigla SMS poruka ni od koga, da se tako izrazim. Dakle, nema pošiljatelja, nema broja, samo tekst.

Pisalo je: „Nastavi.“

Objašnjavam si to nekom greškom mobilnog operatera ili nešto slično. Samo zalutala poruka bez pravog pošiljatelja. Odlučila sam zanemariti i ne razmišljati uopće o tome.

Da bi stvar bila neobičnija, u san mi je ušao lik, nekako proziran, ali preliven vodom koja je tekla njime odozgo prema dolje neprestano ponavljajući radnju. Prostorija u kojoj smo se nalazili bila je moja soba, sjedila sam na krevetu, a on je stao ispred mene.

Pružio je ruku kao da želi da pođem s njim, no u tren se zaustavio, okrenuo i trčeći rekao: „On je ovdje.“

Nestao je, a ja sam se probudila ne znajući tko je to ovdje. Ponovno sam odlučila ne pridavati preveliku pažnju tome, iako je struktura lika bila veoma neobična i zanimljiva, a poruka itekako intrigirajuća. Čak sam pomislila da bi to mogao biti onaj lik iz sna, ovaj put bez svog kaputa od crnih kablova. No, kada bolje razmislim, kako bi netko preliven vodom mogao biti istovremeno i pokriven elektronikom? To ne ide zajedno. Tako zaključujem da su to dva različita stvora, osim ako se ne radi o promjeni oblika.

Uostalom, to su samo snovi, ne bih se trebala previše vezivati na njih. Vjerojatno je svaki za sebe i moja podsvijest se poigrava mnome.

Kako je krenulo, uskoro ću postati jedna od onih bolesnika u mentalnim ustanovama.

3.3. Bolest

Jedan dio mene neprestano se prisjeća nemile bolesti koja se ispriječila nad mojom srećom, bolesti radi koje sam napustila glazbu. Da sam barem ja bila ta koja se razboljela.

Često se pitam ono nesretno pitanje: „Zašto je tako moralo biti?“.

Pretpostavljam da sve u životu ima svoj razlog, ali koliko smo zapravo svjesni onoga što se oko nas događa?

Ja nisam bila svjesna da će doći do takvoga tragičnog gubitka, nisam htjela vjerovati u tako nešto. Postala sam svjesna tek kada je bilo prekasno.

Nikada se nisam oprostila, ali kao što već rekoh, oprostila sam se od glazbe, na neki način. Oprostila sam se od karijere i davanja sebe u ono što me nekada činilo živom.

Mrtvilo u meni svakodnevno izbija na površinu i ako se uskoro ne trgnem, čini mi se da ću samo nestati. Ono što skladam i pišem za sebe još me drži nekako iznad vode, ali mislim da nikada više to neće biti onaj potpuni osjećaj koji je nekada ispunjavao cijelo moje biće.

Kako se uopće trgnuti kada taj jedan dio mene svraća u prošlost i iznova mi nanosi onaj bol gubitka?

Moji problemi sa snovima postaju rutina. Koliko sam zapravo svjesna svojih snova? Nisam svjesna jer ih ne doživljavam kao nešto važno, ali u zadnje vrijeme kao da su neka moja davna sjećanja sazdana u njima. Jednostavno me prati takav osjećaj.

Jedan san ostavio je poseban utisak na mene.

U njemu sam djevojčica od otprilike šest godina, odjevena u bijelu haljinicu i trčkaram hodnicima drvenih obloga. Nastavljam penjući se drvenim stubištem koje vodi na tavan. Ispred mene velika su drvena vrata koja otvaram te ulazim u prostoriju koja je poput labirinta. Prolazeći kroz taj labirint, ponovno otvaram vrata, nalazim se na istom stubištu i sva sretna trčim njime u zagrljaj lijepoj ženi koja me čeka na dnu odjevena u plavu krinolinu. Ona me podiže i vodi do ogromnog stola prepunog hrane. Osjećaj koji prožima cijelo moje tijelo osjećaj je sreće i ljubavi prema toj ženi, kao da mi je majka, a cijela ta kuća je poput dvorca u kojem se osjećam sigurno. Ljudi za stolom nisu privukli previše moje pažnje, kao da ne igraju nikakvu ulogu u mom snu i kao da se sve okreće oko žene u plavoj krinolini i mene.

Da, doista se doima kao nešto što sam stvarno proživjela, nešto što nije samo plod moje mašte, nije samo san.

Zanimljivo je što sam i taj san već jednom sanjala, ali tada sam još bila veoma mala, čini mi se da sam imala baš otprilike šest godina. Osjećaj koji je u meni izazvan bio je jednak ovome sada. Ovaj put, san nije završio na tome već se produžio.

Postala sam djevojka od nekih devetnaest godina, odjevena u bijelu vjenčanicu, krinolinu. Stajala sam u crkvi pred oltarom, trebala se udati za mladića čije lice nisam uspjela razaznati. Ono što se tada dogodilo natjeralo je suze na moje oči. Mladić se srušio ispred mene, iznenada.

Ostadoh u šoku, a u sljedećoj sceni njegov je lijes i riječi koje odzvanjaju: „Nisi mogla znati, bio je bolestan.“

3.4. Nestajanje

Gdje sam? Vjerojatno ponovno sanjam.

Preda mnom je zrcalo, gledam u njega i ne vidim svoj odraz. Dodirujem nos, usta, oči, kosu, osjećam ih pod prstima, tu sam, ali kada pogledam u ruke, ne vidim ih, kao da sam prozirna.

Tada se oko mene skupljaju ljudi, ne vide me, doslovno prolaze kroz moje tijelo i ne osjete. Gomila je nahrupila jednim smjerom, prema krevetu u kojem netko nepomično leži. Čekaj malo, pa taj netko sam ja. Da, to sam ja.

Odjednom se vidim u bolničkom krevetu na aparatima, u komi. Neki mladić drži moju ruku, plače okrenut licem prema dolje tako da opet ne vidim tko je.

„Nemoj otići, nastavi se boriti“.

To su riječi koje neprestano ponavlja jecajući. Gledam svoje nepomično tijelo i osjećam nevjerojatnu tugu, ne zbog sebe već tog mladića čija patnja ispunjava bolničku sobu. Osjećam ljubav prema njemu, želim ga zagrliti, reći mu da sam tu, da čujem njegove riječi i da ću se boriti.

U tom trenu se budim i tijekom cijelog dana prati me tuga. Tako nesretna sastavljam nove stihove i stvaram glazbu koja nikada neće otići dalje od moje sobe. Ovu pjesmu nazvala sam „Nestajanje“, a odraz je onog sna i jave u kojoj se nalazim, u kojoj kao da nestajem.

Zaista, pomišljam, bilo bi lijepo izgubiti se od stvarnosti, otići nekamo gdje će se glava razbistriti i prestati razmišljati o bilo čemu. Kada bih mogla zaboraviti na sve i samo disati.

Da, pakiram kofere, to je to, odlazim, ne znam kamo, ali idem. Želim disati. Sjedam u auto i krećem nikome se ne javljajući. Prilično je kasno, javit ću se ujutro.

Čim sam krenula, sinulo mi je kamo bih mogla nestati pa sam se vratila nazad u krevet jer ključeve ima moja majka. Bolje da krenem ujutro tako da mogu otići do nje i uzeti ključeve od kolibe u šumi.

Tamo smo znali odlaziti kao obitelj svako ljeto i uživati u blagodatima prirode.

Vrijeme je da posjetim to mjesto i zaboravim na sve, vrijeme je da nestanem.

3.5. Buka u glavi

Napokon dolazim u našu staru kolibu usred šume. Lijepe su to uspomene, majka se obradovala što idem tamo, razbistriti misli. Smatra kako mi je baš to potrebno. Iako joj ne govorim, zna kroz što prolazim. Ne vidimo se često, ali i dalje me razumije. Vidjela je što sam pretrpjela i zna da mi nije lako, ali želi da se vratim glazbenoj karijeri. Ona misli kako će me to odvratiti od nedaća koje su me snašle. Ja mislim da se ne mogu tome vratiti, još uvijek glazbenu karijeru krivim za ono što me snašlo.

Na poslu im neću nedostajati, malo godišnjeg odmora slobodno iskoristim.

Praktički sam cijeli život posvećivala glazbi, studirala pjevanje na akademiji i na kraju odustala jer se nisam znala nositi s nesrećom. Sve je otišlo u vjetar. Vjerojatno bih se i mogla vratiti studiranju kad bih se pomirila s činjenicama. Jednog dana možda, ali ne tako skoro.

Vrijeme je da malo prošećem šumom, ulovim zraka i počnem disati. Po putu shvaćam da to baš i nije bila najbolja ideja jer pakleno je vruće i bolje da šetnju ostavim za večernje sate.

Vraćam se u kolibu i uživam u hladu. Ponijela sam gitaru, naravno.

Ponovno se prisjećam one melodije iz sna s likom prekrivenim crnim kablovima. Dakako, ne mogu pogoditi ton.

Javlja se buka u mojoj glavi i isprepliće tisuće zvukova, čuju se bubnjevi, klavir, gitare, violine, sve se miješa. Ne mogu se koncentrirati i nastaviti prebirati melodiju koju želim.

Različiti glasovi viču i sipaju svoje tonalitete stvarajući užasnu, nerazumljivu buku. Ni tekst ne uspijevam pisati.

Sva sreća pa se sunce odlučilo malo sakriti.

Krenula sam u šetnju misleći ni o čemu. Nakon nekog vremena počeo se spuštati mrak, ali nisam osjetila potrebu da se već vratim.

Nastavila sam svoju šetnju još malo. Osjećala sam se spokojno, mirno.

Najednom sam začula onu melodiju iz sna. Dopirala je izdaleka. Krenula sam prema tom zvuku. Ulazila dublje u šumu.

Vidjela sam ga, lika iz sna. Bio je prekriven crnim kablovima i svirao. Ponovno mi je bio okrenut leđima, ali nisam htjela da ostane na tome. Htjela sam ga vidjeti cijeloga. Njegovu facu i gitaru koju je svirao. Htjela sam vidjeti što je on.

Približavala sam se.

Tada me netko povukao za kosu i viknuo: „Stani!“.

Bio je to lik iz drugog sna, prekriven vodom koja se slijevala niz njega.

Nakon toga našla sam se u kolibi. Pretpostavljam da sam samo sanjala. Ponovno se javila buka u mojoj glavi i više mi ništa nije bilo jasno.

3.6. Vidiš li?

Prošla noć bila je burna, umjesto da se buka u mojoj glavi smanji, ona se povećava.

Mnogi snovi su se isprepleli. Ponovno sam osjećala kao da sam neke događaje već proživjela.

U jednom času našla sam se u zagrljaju nekog mladića, ali ni tada mu nisam vidjela facu. Osjećala sam se sigurno i sretno.

U drugom času padao je niz liticu, a ja sam vikala „neee!".

Plakala sam i ponovno osjećala neizrecivu tugu.

Sljedeći san bio je u vrtu prepunom cvijeća dok izvire samo tračak sunca kroz grane prepune lišća. Neki mladić valovite bakrene kose nalazio se ispred mene okrenut leđima. Bio je u kratkoj crnoj majici, a ruke bijahu išarane tetovažama. Htjela sam ih bolje pogledati, ali i kada sam se približila nisam mogla vidjeti što predstavljaju. Izgledaju poput zvučnih valova. Možda je riječ o melodiji.

Tada se začula glazba iza mene, okrenula sam se ne bih li vidjela tko je stvara. Kada sam vratila pogled prema mladiću, nije ga više bilo, nestao je.

Krenula sam za glazbom, ali i ona je prestala svirati. Odjednom sam se našla klečeći pred beživotnim tijelom tog istog mladića. Ljubeći njegove hladne usne i topeći njegovo lice suzama. Doslovno, lice se topilo dok nije potpuno nestalo, a kosa je gorjela u plamenu.

Ta livada prepuna cvijeća činila mi se tako stvarnom, tako poznatom, kao da sam njome koračala mnogo puta. I ona litica mi se također činila poznatom. Sve je bilo tako poznato, a tako nepoznato.

I sada, ležim budna na terasi kada mi zazvoni mobitel. Ne vidim broj koji zove, nema ni imena, piše samo: „Poziv".

Javljam se. Glas s druge strane progovara: „Vidiš li?" i poklapa.

Vidim li? Što bih trebala vidjeti? O čemu je riječ? Ponovno ostajem zbunjena. Gledam pod pozive, taj poziv uopće nije zabilježen.

Više ne znam što je stvarno, a što umišljam. Nisam svjesna svega što se događa. Umjesto da se smirim, samo se još više uznemiravam.

Slijepa sam, ne znam što moram vidjeti, a neprestano mi u glavi odzvanja to pitanje, to uznemirujuće: „Vidiš li?“.

Ponovno tonem u san, steže me u prsima, ne mogu disati, voda se prolijeva po meni, guši me.

Tada me netko naglo povlači iz vode i kaže: „Otvori oči, moraš vidjeti!“.

3.7. Buka ne prestaje

Ne, i dalje se ne rješavam buke.

Krenula sam u šetnju, mislim da stvarno jesam.

Hodala sam šumom pokušavajući odagnati misli koje su se rojile u mojoj glavi. Zadržala sam se neko vrijeme, sve dok nisam vidjela dim iz smjera moje kolibe. Jurila sam prema dimu. Koliba je gorjela. Pokušala sam ući, neuspješno, vatra je bila prejaka. Koliba se već počinje raspadati, urušava se, vatra zahvaća i drveće. Ne znam što da učinim. Odjednom se događa nešto neobično. Voda zapljusne prema kolibi kao da je netko sipa iz kanadera, a u blizini nikoga. Vatra je ugašena, a koliba u pepelu.

Ne znam kako, ali našla sam se u šumi, u šetnji. Zbunjena, krenem prema kolibi. Čitava je. Moj um se jako poigrava mnome. Sve manje razaznajem stvarnost od umišljanja. To više nisu ni snovi, čini se naprosto previše stvarno. Nikako si ne mogu objasniti minuli događaj.

Ta buka u mojoj glavi sve više me uznemiruje. Ne znam kako se nositi s time.

Odlučila sam napuniti kadu. Možda me kupka malo umiri.

U vodi vidjeh odraz vatre, počinje puhati vjetar i nanosi zemlju u kadu. Odraz vatre se gasi, a kada ispunjava blatom. Zarobljena sam u blatu, ne mogu se micati. Vuče me unutra, propadam. Blato mi je u ustima, očima, nosu. Umirem li?

Ubrzo nakon toga budim se u kadi punoj vode. Um me opet vara. Izlazim iz kade i ispuštam vodu kroz odvod. Odvod se zaštopao, voda ne prolazi. Začepljen je nekim papirićem. Uzimam ga i bacam u koš za smeće. No, pogled mi ostaje na papiriću, nešto piše, gotovo izbrisano. Ponovno sežem za njim.

Piše: „Sve blato koje progutaš, neće ti donijeti mir uma.“

Svašta bi se moglo ovim protumačiti. Ova buka u mojoj glavi neće tako lako prestati. Svakim događajem sve sam više zbunjena, a već se počinjem i plašiti.

3.8. Praznina

Ne znam koliko još mogu izdržati, sve više se bojim onoga što slijedi. Nikada ne znam što mogu očekivati. Veoma me ljuti činjenica da nisam u mogućnosti razaznati što je stvarno.

Gledam u daljinu, prazna sam. Ništa me ne ispunjava. Ne sviram, ne pišem tekstove, ne sjećam se kada sam zadnji puta pjevala. Što sam duže u ovoj kolibi, sve neobičniji događaji me prate. Prazne su i moje misli. Ne razmišljam ni o čemu. Samo se bojim.

Htjela bih se nekamo sakriti, ali čini mi se da ne mogu pobjeći. Nekada sam se radovala snovima, a sada se bojim zaspati.

Nedavno se preda mnom ponovno pojavio mladić bakrene kose. Sada je bio okrenut prema meni, ali ja nisam vidjela ništa osim njegova dlana na kojem je držao goruć plamen. Buljila sam u taj plamen s čuđenjem kako gori i kako ga ne peče.

Ne znam jesam li to usnula ili je to bilo umišljanje. Više u ništa nisam sigurna, osim da ništa od toga ne može biti stvarno.

Zatim se zapalila njegova kosa, ponovno kao prije, ali nije se talio već se cijeli u sekundi pretvorio u pepeo, a vjetar ga otpuhao.

U svom sljedećem pojavljivanju doletio je u obliku feniksa te se ponovno pretvorio u mladića bakrene kose. Stajao je preda mnom, a kosa mu je prekrivala lice, tako da ponovno ne vidjeh tko je. Čini mi se kao netko tko neprestano umire i rađa se.

Ovoga puta je i progovorio: „Tvoje suze liječe, ali obriši ih, glavno je osjetilo vid.“

Tada je nestao i pojavio se iza mene pružajući mi svoje ruke kako bih vidjela njegove tetovaže.

Rekao je: „Gledaj.“

Zabuljila sam se u njih i pokušala iščitati zvučne valove koje tvore. Da, shvatila sam, sada vidim. To je ta melodija, to je taj ključ koji mi je potreban. Uzimam gitaru u ruke i sviram, to je to, to je ono što je nedostajalo. Otvorila sam kutiju s blagom.

Osjećam se tako ispunjeno, više nisam prazna. Sviram i zapisujem note da ih nikada ne zaboravim.

Nedostatak nota činio me nervoznom i smušenom. Nikako se nisam mogla pomiriti s činjenicom da to ne mogu odsvirati. Napokon sam uspjela.

Samim time povezujem neke kockice. Taj mladić bakrene kose zacijelo je isti onaj u kaputu koji svira gitaru u šumi. Mora da je to on.

Ponovno je nestao, ne znam kamo, nisam ni primijetila da je otišao. Previše sam se uživjela u sviranje. Dugo se nisam tako osjećala.

Baš kao što tekst iz sna kaže: „I u tami ćeš vidjeti…“, da, vidjet ću sve ako dovoljno dobro otvorim oči.

Mislila sam kako moram čuti, ali zapravo sam morala vidjeti. To je riješilo neke dileme i sada se mogu malo opustiti.

Nekako se manje bojim, ali ne znam što mi donosi nova noć ili novi dan. Znam samo da više nisam prazna!

3.9. Tablete

Pokušavam se vratiti u stvarnost, nisam više u kolibi, ponovno sam u studiju. Zauzela sam rutinu koja me čini mizernom. Manje razmišljam o snovima i tome što se sve pred mojim očima miješalo.

Uzela sam neke tablete, kažu da smiruju. Za sad sam prilično opuštena. Čini mi se kako napokon živim u stvarnosti. Da, ali ne volim tu stvarnost.

Kada se sjetim što sam izgubila u njoj, radije bih uzela neku tabletu koja je briše i čini za mene neku potpuno drugu, izmijenjenu stvarnost.

Dane provodim u tom studiju stvarajući tuđu glazbu i tako tonem sve dublje u ništavilo. Nekako sve više razmišljam o melodiji koju sam napokon razotkrila. Čak pomišljam na objavljivanje pjesme. Ma, što mi se to događa? Ne bi to bila dobra odluka.

Ako popijem još koju tabletu, možda ću zaboraviti na tu glupost što mi se vrzma umom. Uzimam je, ali ispunja me bunilo emocija.

Svaki san ponovno se vraća, ljubav i smrt neprestano se ponavljaju. Misli mi naviru, smijem se, plačem, a taj krug okreće se cijelu večer. Sve dok ne utonem u san. Lažem, nije ni u snu mnogo drugačije. Smijem se, plačem, ali scene su nove.

Sanjam kako se nalazim u nekom dvorištu i nisam sama. Ispred mene sjedi tamnokosi mladić i pjevuši pjesmicu. Grlim ga s leđa te ljubim u obraz.

Ubrzo nakon toga, nalazim se na njegovu grobu, plačem.

Iza sebe čujem komentare: „Pred njim je bio čitav život. Zašto je morao popiti tablete?“.

U tom se trenu budim uplakana i glavom mi prolaze misli o tabletama s kojima sam mogla pretjerati. To mi se čak i ne čini kao loša ideja. Popiti tablete i zauvijek nestati.

Ne volim svoju stvarnost, ali i ona izmijenjena stvarnost koja mi se pojavljuje pred očima nije ništa bolja. Stalno netko umire. Uvijek je prisutan gubitak. Uvijek boli kamo god otišla.

Postoji li uopće tableta koja može pomoći?

Niti jedna tableta ne može izbrisati sjećanja i bol koji donose.

Pretpostavljam da me čeka još mnogo dana besciljnog lutanja u surovoj stvarnosti.

Usred noći uzimam gitaru u ruke i lagano udaram one čarobne note. To me nekako smiruje. Još kada bih našla prave riječi koje bi se nadovezale na te zvukove, tada bi učinak bio potpun.

Sve mi se nekako vrti oko onoga: „Vidiš li?“, a slike pred očima neprestano se izmjenjuju.

Mnogo toga vidim, mnogo toga čujem, ali i dalje, čak i nakon saznanja te melodije, osjećam kao da nešto nedostaje.

Možda je to upravo tekst koji nikako da napišem. Kao da neće biti dostatan takve melodije ako ga ja započnem pisati.

Što očekujem od života, ljudi, snova?

Ne znam, ali još jedna tableta pomoći će mi da ponovno zaspim.

3.10. Ostani na crti

Zadnjih noći je mir. Otkada redovito konzumiram tablete, ništa ne sanjam ili se samo ne sjećam snova. Pokušavam ostati normalna, ne prijeći granicu stvarnoga. Jedino na ovaj način to uspijevam.

No, po kojoj cijeni?

Da budem iskrena, moji snovi započeli su još prije godinu dana, nakon onoga gubitka koji je loše utjecao na moju psihu. Radi toga sam i tada počela konzumirati tablete. Otjerale su snove, ali nisam bila živa. Nakon što sam ih prestala uzimati, osjećala sam se življe iako su se snovi vratili i pretvorili u halucinacije.

Otkada sam ponovno na tabletama, mrtva sam, mizerna. Ti snovi kao da su moj život. Sazdani su od komadića mojih sjećanja. Te halucinacije me možda ponekad plaše, ali tada proživljavam ono što vidim. Svaka emocija prožima se mojim tijelom kao da je u tom trenu najpotrebnija da me sastavi. Svaki centimetar moga tijela osjeća, baš kao i svaki dio moga uma. Možda i sama sebi zvučim ludo, ali život mi se čini stvarniji kroz snove nego javu.

Mojoj majci bilo je teško gledati kako se „gubim“ pa sam pristala na tablete. Ja pak i ne mislim da se „gubim“, ja sam izgubljena ovdje. Ne znam primjećuju li to i ostali oko mene.

Moj šef ponaša se kao da sam malo dijete na koje treba pripaziti. Osjećam se prilično nelagodno. Ne pridajem tome previše pažnje, no nije baš ugodno kada netko gleda svaki tvoj korak. Ne želim ispasti nezahvalna, ali stvarno ne znam mogu li više raditi ovaj posao. Ne čini me živom. Ne sviđa mi se snimati tuđu glazbu koja uopće nije po mome ukusu i koju bih vrlo rado izmijenila.

U zadnje vrijeme, svaki puta kada mi dođe neka nadobudna mlada zvijezda u studio, poželim se dići, otjerati je i snimiti svoju pjesmu. No naravno, nikada to neću učiniti. Ne znam jesam li kukavica ili sam samo ljuta.

Kako je nešto što toliko volim uspjelo postati ono što toliko krivim?

Uz snove i halucinacije nekako sam zaboravila na tu ljutnju. Ponovno sam uživala u glazbi, a sada se opet kljukam tabletama kako bih ostala u granicama normale.

Danima mozgam o svemu, pokušavam shvatiti što je dobro za mene. Sve me vodi k istom zaključku. Moram odbaciti te tablete i prepustiti se. Kako bude, bit će. Barem neću biti isprazna i hodati svijetom ne primjećujući ništa i nikoga oko sebe.

Da, odluka je donesena. Zbogom granicama, neću ostati na crti, idem dalje, spremna sam za još buke u svojoj glavi!

3.11. Nestani, ne, stani!

Nakon dosta vremena, ponovno sanjam lika s gitarom i crnim kablovima. Isti san, ista melodija, ali dobivaju nastavak.

Zar je stvarno moguće da se nisam probudila kao i obično?

No, umjesto da idem naprijed, ukopala sam se na mjestu i slušam nastavak melodije. Uživam i koncentriram se na taj zvuk. Zapravo nikada nisam bila svjesna da ta pjesma nema kraja. To upravo počinjem shvaćati. Nadovezuje se neprestano dodajući nove note, novu živost. Ono što sam ja odsvirala samo je jedan malen dio.

Kako mi je drago što sam odbacila tablete i vratila se ovamo. Oduvijek sam se pitala hoću li ikada taj san sanjati duže i do kraja. Ono što zaključujem je to da on nema kraj, neprestano je ovakav. Pjesma teče, a ja stojim i promatram. Nema dalje. Nije potrebno da vidim lika koji svira. Uopće nemam želju znati ništa o njemu. On je tu jer tako mora biti.

Prije sam uvijek pokušavala krenuti naprijed i tada bi sve nestalo. Sada traje jer sam nepomična i vidim samo ono što mi je dopušteno.

Jasno mi je što mi je pokušao reći onaj koji me povukao za kosu i viknuo da stanem. Ponekad ne treba juriti već zastati.

Probudio me zvuk mobitela. Zvala me majka da pita kako sam.

„Prilično dobro“, odgovaram.

Stvarno sam se osjećala bolje, nekako ispunjena tim snom. Pozvala me na ručak. Subota je, bit ćemo svi. Pod tim mislim i na tatu i sestru koja će doći s mužem i klincima. Oni su još mali, blizanci od dvije godine. Ne viđam ih često, ali vole me.

Vidjevši me, obojica trče u moje naručje i traže da ih podignem.

Vlada mirno obiteljsko raspoloženje, a ja nemam nikakve halucinacije.

U jednom trenu sestra me upita: „Nedostaje li ti?“.

Samo sam kimnula glavom za potvrdu.

Nastavila je, „Moraš živjeti, radi sebe.“

Time me pogodila u živac, ali nisam to pokazala.

„Talentirana si, vrati se glazbi, mnogo je toga pred tobom.“

Sada sam morala nešto odgovoriti.

„Ne brini se ti za mene, sve je u redu.“

Kao da je pokušavala davati mi lekcije.

„Zaljubit ćeš se ponovno.“

Na to je majka reagirala, „Hej, nećemo sada o takvim temama, hajdemo u bazen!“

Srećom jer umalo sam planula. Tek je prošlo godinu dana, ne znam kako može pomisliti da će sve samo nestati i da ću zaboraviti. Lako je reći, teže je proživljavati.

Navečer sam krenula kući. Dok sam vozila, na cesti našao se mladić. Trubila sam mu da se pomakne, nije htio. Samo je tako stajao ispred moga auta okrenut leđima.

Izašla sam iz auta, „Hej, a da se pomakneš?“.

Odgovora nije bilo.

Krenula sam prema njemu kako bih ga pomaknula, pomislila sam da nešto nije u redu s njim. Stala sam ispred njega, gledao je u pod. Upitala sam ga je li sve u redu, nije odgovarao. Samo je šutio. Odjednom me pogledao, prošli su me trnci, dobro znam taj pogled, znam to lice.

Gledao me, a zatim počeo blijedjeti, nestajao je, a ja sam vikala: „Ne, stani!“

Ne sjećam se kako sam došla kući, ali probudila sam se u svome krevetu nakon što je nestao.

3.12. Nebo

„Pogledaj gore“, još u snu čujem šaptanje. „Pogledaj gore“, ponavlja se sve dok ne otvorim oči.

Palim svjetlo, gledam u strop, zatim po sobi, nigdje nikoga nema. Vjerojatno je to ponovno samo san ili halucinacija. Naravno, pomirila sam se činjenicom da ništa ne može biti stvarno od svega neobičnog što se događa.

Još prilično umorna gledam na sat koji pokazuje tri sata i trideset tri minute te se prisjećam koliko samo poveznica u mom životu počinje brojem tri.

Još kao mala djevojčica stekoh naviku dijeljena brojem tri.

Svaki obrok trebao je tvoriti rezultat dijeljen tim brojem. Ako pojedem dvadeset i četiri zalogaja, to je u redu jer je djeljivo s tri, ali ako pojedem dvadeset i pet, tada moram naći još dva zalogaja kako bi se nastavio niz. Ta navika doista me još uvijek prati.

Dok hodam, brojim korake, „jedan, dva, tri“ i tako neprestano.

Kosu perem tako da šampon nanosim tri puta.

Cijeli moj život je u krugu broja tri.

Dok stvaram pjesmu, lupam akorde računajući na taj broj. Tako svaka moja skladba ima određen produžetak.

Ponekad mi se desi da neku radnju moram ponoviti tri puta.

Dok češljam kosu, radim to na način da prođem četkom tako da bude dijeljeno s tri te je odlažem i uzimam ponovno i tako tri puta ponavljam istu radnju.

Zube perem vrteći četkicu i brojeći pokrete ne bi li rezultat ponovno bio povezan brojem tri.

Ako me svrbi nos, svrbim ga tri puta.

To vrijedi za sve u mom životu. Ritmičnost i dinamika moraju imati poveznicu. Sve to radim nesvjesno, već po navici i za to nema nekog logičnog objašnjenja.

On je umro trideset i tri dana nakon što je saznao od čega boluje. Prilično brzo. Nije bilo vremena ni za što.

Rekli su kako je ponovio moje ime tri puta prije smrti. Nije me bilo.

Stigla sam trideset i tri minute prekasno. Nisam se oprostila. Nije me poljubio zadnji put prije odlaska.

Da sam barem prestala snimati album čim sam doznala što mu je. Da sam barem bila uz njega tih trideset i tri dana. Oh, sve bih dala kada bih se mogla vratiti u to vrijeme i biti s njim. Čekala sam da završim snimanje albuma.

„Nakon snimanja ću se vratiti, bit ću uz tebe, jak si, sve ćeš izdržati“, govorila sam i bila uvjerena da će tako biti.

Nisam ni slutila da će otići. Pogoršalo mu se, snimanje albuma trajalo je još sedam dana, prekinula sam ga i otišla k njemu.

Kao što sam već spomenula, vratila sam se trideset i tri minute prekasno. Nisam ga našla živog. Pokušao je izdržati da me vidi zadnji put, ali nije uspio.

Kako da si to ikada oprostim? Često gledam nebo i pitam se hoće li mi on to ikada oprostiti. Bio je moje svjetlo, a sada je jedna zvijezda na mračnome nebu. Zašto osjećam da je tužan i sam?

Razmišljajući o tome lagano u suzama ponovno tonem u san.

3.13. Žudnja

Zašto žudim za nečim od čega sam odustala? Glazba me sve više vuče natrag, ali svejedno nisam spremna prijeći preko svega. Koliko god je ova žudnja jaka, toliko me boli srce kada se sjetim gdje je zakopano. Zbog toga me izjeda ljutnja, prema sebi i glazbi koja pokušava iskopati srce i vratiti ga na mjesto. Tako blizu, a tako daleko. Dotiče me, a bježim.

Ponovno se nalazim u svijetu snova. Vidim obrise u daljini, mladić stoji okrenut prema meni i kosom prekriva lice.

Ubrzo se našao meni s leđa i šapnuo na uho: „Vrati se.“

Njegov miris, dobro ga poznajem.

Tada me budi vibracija mobitela i poruka od njega. Nemoguće, kako bi mogla stići poruka s njegova broja?!

Piše: „Vrati se.“

Trnci prolaze mojim tijelom i pokušavam shvatiti što se događa. Pogledam pored sebe i vidim sjenu, obrise na mom krevetu. Kao da je netko tu i miče se. Naglo se dižem i počinjem vrištati. Tek tada shvaćam da sam sanjala i u trenu buđenja doživjela halucinaciju.

No, njegov miris, osjećam ga dok sam budna. Pomišljam da je tu, ali to je samo umišljanje. To je samo žudnja za njim. To je kajanje jer se nisam vratila na vrijeme.

Na mobitelu, naravno, nema njegove poruke.

Ponovno tonem u san uplakana. Jedino sjećanje na njega tjera suze na moje oči. U snu čujem glazbu, neku tužnu melodiju. Smiruje me. Slušam odakle dopire.

Nalazim se u nekoj sobi i krećem van hodnikom prema zvuku koji dolazi odozdo. Spuštam se drvenim stubama i primjećujem mladića koji sjedi i svira klavir. Samo ga promatram tako iza ugla, a htjela bih ga zagrliti. Ne znam zašto to želim svim svojim bićem.

Odjednom gubim ravnotežu i padam, udaram glavom o rub stube. Vidim njega kako drži moje tijelo i nešto viče, ne čujem ga, gubim zvuk.

Budim se u svom krevetu, već je jutro. Ponovno smrt u mojim snovima. Trebala bih se naviknuti na to.

Odlazim u studio i provodim još jedan radni dan koji me podsjeća na to koliko žudim za glazbom, za tim da odem i vratim se svom životnom pozivu. No i dalje nemam hrabrosti. Ostaje samo žudnja za nečim čega sam se odrekla prije godinu dana.

Navečer uzimam gitaru, sviram po sjećanju onu melodiju iz sna. Nije jednaka jer je na gitari, ali pomaže mi da smirim žudnju i barem malo zaboravim na onu ljutnju koja me prati dok samo razmišljam o glazbi. Drugačije je kada se prepuštam. Ne zamjeram joj toliko, ali i dalje zamjeram sebi.

No dobro, već je kasno pa odlazim spavati nadajući se novom snu, ali ovoga puta ništa ne sanjam.

3.14. Jedino ostaje bol

Kako me proganjaju sjećanja, tako shvaćam da nisam prisutna u stvarnosti. Tijelom sam tu, ali duhom bježim. Kao da se nadam da ću nekako promijeniti prošlost.

Na dnu ladice pronašla sam našu zajedničku fotografiju. Bila sam uvjerena kako sam sve fotografije ostavila u obiteljskoj kući, svojoj staroj sobi. Sigurno sam je zabunom uzela. Kako samo sretno izgledamo zajedno. Drago mi je što ga vidim, ali ispuni me sjeta i počinjem plakati. Osjećam jedino što mi je ostalo nakon njega, a to je bol.

U takvom trenutku ništa me ne može utješiti. Sipam suze koje bole poput stotina komadića razbijenog stakla. Znam, nikada neće prestati boljeti, koliko god vremena prođe.

Nakon što mi je ponestalo suza, ostajem sjediti na podu i buljiti u prazno.

Ubrzo me hvata umor i sklupčam se u krevet.

Tonem u san osluškujući prazninu koja ispunjava sobu.

Ponovno sanjam. Ovoga puta ne čujem nikakvu glazbu, čak ni svoje misli. Samo gledam. Promatram prostor u kojem se sada nalazim. Okružuje me krdo konja koje seže duž ograđene livade. Oduvijek sam voljela konje kao i jahanje. Bez imalo straha im prilazim, nisu divlji, dobri su.

No, ubrzo se nađem na nekom drugom mjestu. Konj stoji ispred mene, a na njemu sjedi mladić bakrene kose i pruža mi ruku da pođem s njim. Hvatam se za njegovu ruku i podiže me ispred sebe. Ni u jednom trenu ne pogledam u njegovu facu. Usredotočena sam na to kako ću se uspeti i primiti za uzde. Njegova blizina mi godi. Kao da se znamo otprije. Ne komuniciramo. Samo jašemo. Koliko sam uspjela primijetiti, ovoga puta obučen je u jahače odijelo, ima jahače čizme i šešir na glavi. Iz nekog razloga i ja sam u tom *outfitu*.

Odjednom ostajem sama na konju. On je nestao. Osjećam se tako nezaštićeno. Zbog smušenosti padam s konja i budim se.

Vrijeme je da odem pod tuš, dosta sam spavala. Tuš me uspijeva razbuditi. Ovaj san samo je probudio nova sjećanja. Nekoć smo zajedno jahali. Moglo bi se reći da smo doista uživali u životu sve dok se nije desila ta grozna tragedija. I kako da se čovjek s time pomiri? Cijeli život smo planirali provesti zajedno. Tko bi očekivao da će se sudbina tako ružno našaliti?

Gitara ponovno postaje moja opcija i sviram kako bih se smirila. Nekada smo zajedno svirali. Imali smo bend. On je svirao bubnjeve. Uz nas su bila još dvojica, gitarist i basist, a ja sam bila ta koja je pjevala. Imali smo nekog uspjeha u tim srednjoškolskim danima.

Na kraju smo ostali samo on i ja, a ja sam pokušala krenuti u solo vode što smatram ogromnom greškom koju si nikako ne mogu oprostiti. On nije htio slavu, ja sam pokleknula. Sada prezirem i slavu i taj svoj pokušaj. Zapravo sam samo htjela da me ljudi čuju, a bilo bi bolje da me slušao samo on. Uvijek me podržavao, vjerovao da ću uspjeti doprijeti do drugih kao što sam uspijevala do njega. Smatrao me jako talentiranom i nadao se mom uspjehu iako nije bio dio njega.

Ma, koga ja lažem? Samo radi njega sam i počela pjevati, itekako je bio dio toga. Žao mi je što me uspio uvjeriti da ću i sama uspjeti. Opet se vraćam na to kobno snimanje albuma koje nije dovršeno. Htio je da ga snimim, samo zato sam ostala tamo i kada sam saznala za njegovu bolest. Htjela sam da se ponosi mnome. Samo to mi je u životu bilo važno. Sada me može samo prezirati tamo gore. Nisam nikakav ponos.

Dok tako razmišljam, u glavu mi dolazi tekst kojeg poželim zapisati.

„Svaki dan samo je dosadni krug obaveza,

mislim da postajem poput ostalih mentalnih bolesnika,

gledam ih kako stoje u redu, veže ih bolest,

nestaju u njoj, u tišini,

jedino ostaje bol…“

3.15. Sjećaš li se?

Svaka priča ima svoj početak, naša priča počela je davnih dana, čak se ni ne sjećam kako točno.

Bila sam na klizalištu. Bio je prosinac, predbožićno vrijeme. Nisam baš bila vična klizanju, ali trudila sam se. Tada se pojavio on, smijao se jer sam nestabilno pokušavala ostati u zraku. Pridržavala sam se za ogradu ne bi li održala ravnotežu. Ipak je to bio moj prvi put na klizaljkama. Pojma nemam ni zašto sam se upustila u to. Ni na rolama nisam bila ništa bolja, kako sam samo pomislila da ću na klizaljkama biti?!

Stajao je sa strane, uz ogradu, izvan klizališta i bacao neke svoje fore. Došao je s ekipom koju sam poznavala. O njemu sam prije slušala, ali nikada ga nisam vidjela, sve do sada. Odmah mi je bilo jasno tko je.

Pozvao me da dokližem do njih. Dala sam sve od sebe kako bih uspjela. Tada smo se napokon upoznali.

Moja ekipa ostala je klizati, a ja sam zaključila da bi bilo pametnije da skinem klizaljke i stanem na čvrsto tlo. Nakon što sam obula čizmice, krenula sam prema njemu i umalo pala.

Pridržao me uz primjedbu: „Pa ti nisi stabilna ni u ravnom.“

Bilo mi je malo neugodno, ali to me nije pokolebalo. To je bio neki naš početak, ako se tako može nazvati.

Nakon toga, počeli smo se družiti i svirati zajedno. Tako smo i osnovali bend. Potaknuo me na pjevanje i bio podrška čitavo vrijeme. Radi njega sam slijedila snove i otišla studirati pjevanje.

Prošlu noć ponovno sam sanjala nešto što mi se učinilo poznatim. Bio je mrak, zvijezde su sjale na nebu. Ležala sam u travi i samo promatrala zvijezde. Kraj mene je ležao mladić. Spavao je. Barem sam tako mislila. No, kada sam ga dotakla, bio je leden i nije se činilo da diše. Provjeravala sam mu puls, nisam ga mogla pronaći. Otkucaja nije bilo, a na moje dozivanje i trešnju nije se odazvao. Plakala sam.

U njegovoj jakni bilo je pismo u kojem je pisalo: *Ako ovo čitaš, znači da me više nema. Osjećam da se bliži trenutak kada ću zauvijek morati otići. Ti znaš da sam u zadnje*

vrijeme lošeg zdravlja. Ovo pismo čini mi se kao jedini način utjehe. Oprosti mi jer odlazim, ali ako mrtvi mogu hodati zemljom, nikada te neću napustiti. Zauvijek ću biti tu. Sjeti se toga kada god ti bude teško. Do ponovnog susreta, draga.

U suzama se budim. Osjećam kao da sam taj trenutak u snu doista proživjela. Suze isušuju moje obraze i još mi je teže kada shvatim da mi on nije ostavio nikakav pozdrav. Da je bar ostavio pismo u kojem se oprašta. Očekivao je da ću se vratiti na vrijeme pa nije ni pomislio na pisanje pisma.

Sjećam se njegovih ljubavnih pisama koje čuvam pod ključem u svojoj staroj sobi u koju ne mogu ući, a da se ne sjetim svih uspomena.

Svaki puta kada tamo uđem kao da odzvanja njegov glas i viče: „Sjećaš li se?“

Da se barem ne sjećam, bilo bi lakše.

3.16. Odraz

Ujutro vodom umivam lice i krajičkom oka pogledam u zrcalo. U prvi mah ne zapažam ništa neobično, ali sljedećim pogledom primjećujem da ne vidim svoje lice.

Glava je tu, ali stražnji dio, tu su leđa, a ne prsa. Kosa mi pada preko leđa i nije mi jasno kako mogu vidjeti svoju stražnju stranu, a okrenuta sam licem prema zrcalu.

Odmaknem se od zrcala, odem pogledati u drugo koje se nalazi u hodniku. Ponovno ista situacija. Okrećem glavu, mičem rukama, mislim kako ih pružam prema zrcalu, ali ne, u njemu je drugačija slika, ruke pružam prema naprijed, ali s druge strane, u prazan prostor.

Zbunjuje me ova neobična situacija. Isprepadana, pokušavam shvatiti što mi se događa. Hodam li unatrag? Više ni u što nisam sigurna. Gdje su moje oči zapravo?! Dok hodam, čini se sve normalno, ali svakim pogledom u zrcalo ne vidim svoje lice.

Trljam oči, po stoti put umivam lice, znam da ga umivam, gledam svoje ruke kako se pune vodom.

Pri sljedećem pogledu u zrcalo, jednom rukom držim kosu u repu i tu stražnju stranu kristalno jasno vidim, baš kao da su mi oči na leđima.

Kako je to moguće?

Pregledavam cijelo svoje tijelo, a tada čujem kako netko šapuće: „Gledaš sebe mojim očima.“

Naočigled zadrhtim od straha. Pogledam oko sebe, ne vidim nikoga.

„Uvijek sam iza tebe.“

Okrećem se iza sebe, oko sebe, tražim odakle dopire taj šapat koji mi govori ovako strašne stvari.

„Ne boj se“, kaže, „ništa ti neće biti, ja želim da znaš da sam tu“, nastavlja.

Sljedeće čega se sjećam je moj krevet i kako izlazim iz njega. Odlazim do kupaonice, pogledam u zrcalo, lice je na mjestu. Umivam ga, ponovno gledam zrcalo, sve je u redu.

Ono je bio san ili halucinacija, ne znam točno što, ali ostavilo je dojam na mene.

Spremam se na posao, ponovno ta rutina, ali barem ću imati o čemu razmišljati. Hvata me neka prehlada, nadam se da se neću razboljeti.

Dan u studiju prolazi kao i svaki drugi. Ništa spektakularno se ne događa, svaka pjesma je slična, nema tu prevelike razlike, isti akordi se vrte, samo malo promijene redoslijed i ritam. Nemaštovitost danas prolazi prilično dobro. Čini mi se da svatko tko slijedi trendove može uspjeti. Možda zvuči okrutno od mene, ali tako smatram.

Dugo ne mogu zaspati, bojim se. Neprestano zamišljam nečije oči kako me cijelo vrijeme promatraju. Ležim u mraku i razmišljam, misli mi se roje. Uspijevam zaspati pred jutro, a sanjam kako zrcalo pada na mene i razbija se.

Komadići stakla razdiru mi kožu. Jedan veći komad zabija se u moj vrat te na mjestu umirem. Budim se s upaljenim grlom jedva gutajući.

Izgleda da ću se ipak razboljeti.

3.17. Krik

Uhvatila me vrućica, a to je za sobom donijelo nove halucinacije. U takvu stanju ne idem u studio, ostajem u krevetu dok se ne oporavim. Dosta sam slaba, pomišljam da nazovem majku kako bi me odvela kući, ne volim biti sama u stanu ovako bolesna. Znam da će proći kroz par dana, ali svejedno, draže mi je bolovati u svojoj staroj sobi, unatoč uspomenama.

Nazvala sam je da dođe po mene, a u međuvremenu zaspala čekajući. Sanjala sam kako plivam u jezeru i hvata me grč u nozi. U blizini nikoga ne vidim, pokušavam se održati iznad vode. Ispuštam krik i tonem u dubinu.

Budi me majka. „Hej, dušice, jesi li dobro?“

Kimam glavom potvrdno iako se osjećam dosta loše.

„Dosta si vruća, kolika ti je temperatura?“ upita pipajući mi čelo.

„Ne znam, nisam mjerila“, jedva čujno šapnem.

„Kako to?“ upita.

„Nisam mogla pronaći toplomjer“, izvlačim se.

„Oh, ti nikada ništa ne možeš pronaći. Hajde, idemo kući, ja ću se pobrinuti za tebe.“

Te riječi dale su mi malo snage da dođem do auta. Putujući kući spavala sam na stražnjem sjedištu. Ponovno su me mučile halucinacije. Kao da sam nastavila prošli san.

Ležala sam pored jezera, a neki mladić me pokušavao oživjeti. Rekla bih, bezuspješno.

„Ne možeš mi umrijeti, ne možeš me napustiti“, govorio je tijekom oživljavanja.

Dugo je pokušavao, usne su mi postale plave. Uzeo je moje tijelo u naručje i grčevito plakao. Suosjećala sam s njim. Bilo mi je teško gledati svoje beživotno tijelo i njega kako plače.

Ponovno me budi majka, stigli smo. Izlazim iz auta i odvlačim se do svoje sobe. Jedva čujno ispuštam bolan krik, ne dopuštajući da tuga ovlada mnome.

Liježem u krevet, a majka ubrzo donosi toplomjer.

„Izmjeri temperaturu, idem ti napraviti čaj.“

Vraća se s vrućim čajem i tabletama.

„Da vidimo, daj mi toplomjer.“

Pružam joj ga u ruku uopće ne gledajući koliko pokazuje.

„Ajme, pa ti jako goriš, 41 °C!“

Čudi me, ne osjećam se baš toliko loše.

„Popit ćeš tabletu i istuširati se u hladnoj vodi, a zatim ću ti staviti hladne obloge. Ako se temperatura ne spusti, idemo liječniku.“

I tako, pomoću hladnih obloga tonem u san u kojem mi smetnju stvaraju bolni krikovi. Napola budna, još uvijek ih osluškujem. Zvuče kao krikovi gubitka, onog bolnog gubitka, krikovi smrti.

Naglo se budim, probada me bol u prsima. Prilično glasno i ja ispuštam krik te gubim svijest.

3.18. Zvuk kiše

Čujem šuštanje, kao da dolazi izvana. Postaje sve glasnije. Zvuči kao kiša. Od laganog rominjanja postepeno se pojačava u glasno udaranje.

Pokušavam ustati iz kreveta, teško je. Tutnji mi u glavi i slika nije kristalna. Stanem na noge i gubim ravnotežu. Ljuljajući se padam na tlo.

Ne osjećam bol. Mutno vidim prozore kroz koje se nazire kiša.

Majka ulazi u sobu, ali ne primjećuje da sam izvan kreveta. Naprotiv, ponaša se kao da i dalje ležim u njemu. Na moj glas ne reagira. Pridižem se i vidim svoje tijelo kako leži, prikopčana sam na infuziju, na neke aparate. U tom trenu nešto me povlači i ponovno se nađem u krevetu, ali ne mogu otvoriti oči.

Slušam majku kako govori: „Jadno moje dijete, nadam se da ćeš se uskoro probuditi."

Sjećam se kako sam bolesna ležala u svojoj staroj sobi, imala sam prilično visoku temperaturu. Odjednom sam osjetila jaku bol u prsima i ničega se nakon toga ne mogu sjetiti.

Majka još ne odlazi, drži mi ruku i bdije nada mnom, ne pušta me samu. Ne znam što mi je, još nisam uspjela doznati.

Čujem poznati glas, mislim da je to moja sestra. „Hej, kako joj je?"

„Isto", odgovara majka.

„Hajde, ludice, probudi se, nemoj nas plašiti", obraćala mi se umiljatim tonom.

Rado bih joj dala do znanja da je čujem, da sam prisutna. Ne mogu otvoriti oči, ne mogu se micati, osjećam se kao biljka. Nadam se da neću takva ostati. Između takvoga života i smrti, biram smrt.

Ne znam koliko dugo sam ovdje. Ako sam uspjela stati na noge i pasti, biti izvan svog tijela, možda to mogu ponoviti. Mislim na izlazak, ali bez padanja. Trudim se, ali ne ide mi. Ne mogu ležati, želim se kretati. Kako da se pokrenem? Moje uzrujavanje dobiva reakciju na monitoru. Majka se uplašila i stala dozivati sestre i doktore.

„Što nije u redu?" upitala je uspuhana medicinska sestra.

„Monitor se nekako ubrzao. Čujte!" majka će usplahireno.

„Ne brinite, sve je u redu, ona samo proživljava nešto što njene otkucaje srca ubrzava.“

„Zar je nešto uznemiruje u ovome stanju?“ upita sestra.

„Moguće je, pacijenti u komi često svašta proživljavaju.“

U komi sam, to mi je jasno, ali nitko nije spomenuo što mi je i zašto se ne budim. Kako da to doznam? Da nije ovo samo još jedna halucinacija?

Ne znam kako je to moguće, ali veoma sam umorna, mislim da ću odspavati. Ponovno čujem kišu. Dižem se iz kreveta. Moje tijelo i dalje spava, a sada tata sjedi pokraj njega. Ne može me vidjeti ni čuti. Kako da mu dam do znanja da sam ovdje?

Sada malo jasnije vidim, nije više onako mutno. Ne padam. Učinilo mi se da je netko iza mog bolničkog kreveta. Okrećem glavu da bolje pogledam. Stoji i gleda u mene, u moj duh. Ne trepće, ne miče se, samo gleda. Lice mu je prekriveno crnom maskom, a njegova odjeća je crni plašt s kapuljačom preko glave.

„Tko si ti?“ upitam.

I dalje samo gleda i šuti. Ponavljam pitanje, ne reagira. Dobro, idem prema njemu, stoji i ne miče se.

„Hoćeš li mi reći tko si, molim te?“

U tom trenu njegove oči zasuze, osjećam da mi želi reći, ali nešto ga sprečava.

„Ne smiješ mi reći?“

Mislim da plače, suze se slijevaju, on drhti. Poželim ga dotaknuti, zagrliti.

„Nemoj plakati, neću te više o tome ispitivati ako će ti tako biti lakše.“

Tada se smirio. Nakrenula sam glavu u stranu i upitala ga:

„Znaš li ti što mi je i kako se mogu izvući?“

Potvrdno je kimnuo glavom. Napredujemo!

„Hoćeš li mi pomoći?“

Također je potvrdno kimnuo.

„A možeš li govoriti?“

Odmahnuo je glavom.

„Ti si uvijek kraj mene?“

Spustio je pogled kao da ne želi odgovoriti.

„A kako ćeš mi pomoći da se vratim?“

Podigao je ruku i pokazao prema prozoru. Približila sam se i promatrala kišu kako pada, osluškivala sam melodiju koju stvara. Zahvaljujući toj milozvučnoj skladbi ponovno sam se našla u svom tijelu, ovoga puta otvorenih očiju.

„Zdravo, tata“, rekla sam tiho.

„Oh, probudila si se!“ razveselio se.

Ne znam tko je bio lik s maskom ni je li još uvijek iza moga kreveta, ne vidim ga. Izgledao je kao moj čuvar, a zvuk kiše je bio glazba koja me uspjela vratiti. Saznala sam što mi je bilo. Prevelika vrućica izazvala je nepodnošljive bolove, savladala me upala pluća, no sad sam dobro.

Pri odlasku iz bolnice obratila sam se liku iza mog kreveta:

„Ako si i dalje ovdje, želim ti zahvaliti.“

Nisam dobila odgovor, ali osjećam da je i dalje sa mnom.

3.19. Znak

Nebo sakriva mnoge tajne. Ne možemo ih doznati, ali možemo naslutiti.

Prošla su tri dana otkako sam se vratila iz bolnice. Još uvijek sam kod roditelja u kući, ne služi me puna snaga. Uspomene u mojoj sobi me proganjaju, ali nosim se s njima. S razlogom sam trebala doći ovamo i suočiti se.

U sobi se događaju neke neobične stvari, ali pretpostavljam da je to samo plod moje mašte. Često mi se čini da netko komunicira sa mnom pomičući ili sakrivajući stvari. Pretpostavljam kako je to onaj lik iz bolnice. Otkad sam saznala za njega, nekako se stalno nadam da ću ga ponovno vidjeti. Čini mi se kao da ostavlja neke znakove.

Prošle noći televizor se upalio sam od sebe u tri sata i trideset tri minute. Ponovno to vrijeme. Ugasila sam ga i vratila se na spavanje. Sanjala sam kako sam odjevena u crni kombinezon koji izgleda poput iluzije. Na njemu se nalazi mnoštvo bijelih točkica i linija koje sežu u različite smjerove. U čarapama koračala sam nebeskim stazama (tako sam doživjela prostor u kojem sam se našla). Stopila sam se sa zvijezdama, a neki mladić prišao mi je s leđa i dao da obučem jaknu od zvijezda. Izgledala je baš poput kombinezona, puna iluzija, poput sna. Mladić se toliko stopio sa zvjezdanim nebom da sam mu mogla vidjeti samo oči koje je odjednom sklopio i više ga nisam mogla pronaći. Tada sam se probudila.

Ispred kreveta pronašla sam papirić, podigla sam ga.

Na njemu je pisalo: „Shvati.“

Što da shvatim? Kakav mi to znak netko ostavlja? Što znači ta nebeska iluzija? Možda znam, ali bojim se progledati.

Otišla sam na terasu, ljeto je pa iako sam bolesna nije strašno da izađem iz kuće i malo razbistrim misli. Majka je na poslu, baš kao i otac. Sama sam. Čujem neko komešanje u kući. Ulazim pogledati što bi to moglo biti. Čini mi se kao da dopire iz moje sobe. Ovaj prizor me ostavlja bez daha. Cijela soba je puna naših fotografija. Razbacane su posvuda. Kako? Zašto? To treba biti pod ključem!

Ladica je otvorena, kao da je netko provalio i namjerno pobacao naše fotografije. Počinjem ih skupljati kako bih ih vratila na mjesto, stavila pod ključ. Gdje je ključ?

U ladici pronalazim papirić na kojem piše:

„Malena moja, ukrao sam ti ladice, ja imam ključ.“

Ma tko se to poigrava sa mnom? Brzo sam stavila fotografije nazad u ladicu i zatvorila je. Ne znam gdje je ključ, nije tamo gdje sam ga spremila.

Budim se na terasi, izgleda da sam ovo samo sanjala. Odlazim do sobe, tražim ključ, na mjestu je. Skupljam hrabrosti i otključavam ladicu. Fotografije su tu, pisma su tu, sve je tu. Ne mogu odoljeti, pregledavam fotografije, plačem. Čitam pisma, jecam od grča. Svaki dio njega je ovdje, zaključan. Prvi puta primjećujem nešto u ladici, kao da postoji još jedan pretinac. Otvaram ga. U njemu nalazim još jedno pismo i plavu kutijicu.

3.20. Pismo

Sjedam na krevet i gledam ono što sam pronašla u ladici. Nisam pojma imala da postoji tajni pretinac. Nemam hrabrosti otvoriti pismo ni kutijicu. Pokušat ću prvo otvoriti pismo koje nema naslova i pročitati. Zatim ću pogledati u kutijicu. Odlučila sam, a sada to pokušavam i napraviti. Pažljivo otvaram pismo kako ga ne bih poderala, ruke mi drhte. Dugačko je. Sastoji se od nekoliko listova. Ručno je pisano. Njegov rukopis.

Ne znam kako bih počeo. Nemoj mi zamjeriti ako ovo pismo nije lijepo napisano. Nemam baš krasopis. Nadam se da ni nećeš morati ovo čitati, a ako ikada pročitaš da se nećeš previše rastužiti.

Sjećam se prvoga dana kada sam te vidio. Odmah sam znao da si ti ta, ona prava. Znao sam da neću htjeti provesti život ni s jednom drugom. Kada smo počeli zajedno stvarati pomislio sam kako nikada neće biti kraja našoj sreći. Bili smo mladi tada, ali naša ljubav nije nestala ni nakon toliko godina. Ne bih htio biti patetičan, znam da to ne voliš. No, htio bih ti dati do znanja koliko mi značiš.

Nadam se samo da sam ti tijekom ovih godina uspio pokazati svoju ljubav i da si bila sretna upola toliko koliko sam ja bio i kao što još uvijek jesam. U dobru i zlu bili smo zajedno. Drago mi je da nisi odustala od glazbe i od snimanja albuma kada si saznala za moju bolest. Vidiš, ja ti ovo pišem tri dana nakon tog saznanja. Ipak, nadam se da nećeš trebati ovo čitati i da ću ti ja moći izreći sve ovo što ti sada pišem.

Želim da znaš koliko se ponosim tobom. Veoma si jaka i znam da ćeš uspjeti i ako mene više ne bude. Taj album donijet će ti ono što si htjela, ljudi će te čuti. Tvoj talent mora biti viđen. Ne smiješ ostati u sjeni. Ja sam taj koji je u sjeni, tvojoj sjeni, koji te čuva. Ako me sutra više ne bude, znaj da je to samo tijelo, ali duh, on će uvijek biti s tobom. Uvijek ću te čuvati. Zapamti to.

Ako odem prije nego se vratiš, tada moraš nešto znati. Neću se ljutiti ako te ne vidim posljednji put. Naravno da bih volio da si sa mnom, ali ako se slučajno desi da odem prije, nemoj se nikada radi toga gristi. Možda te više nikada neću poljubiti niti zagrliti prije smrti, ali ću te u mislima osjećati, kao što ćeš i ti mene. Tebi će biti teško, ali nemoj odustati od života, nađi nekog koga ćeš voljeti i tko će te voljeti, podari svijetu još koje biće da nekoga razveseli svojom pojavom kao što si ti mene. Da netko tvoj nekome bude ono što si meni bila ti.

Sjećaš li se kako sam te osudio na doživotnu robiju sa mnom jer si mi ukrala ladice iz glave? Sada ću ja tebi ukrasti jednu ladicu u koju ću pospremiti tajni pretinac. Sve ti ovo pišem iz srca jer moraš znati da te neću napustiti.

Još jedno moraš saznati prije nego završim s pismom. Ti znaš da kod mene postoji ladica s tvojim stvarima. U ovoj kutijici je ključ. Uzmi ga i otvori ladicu. Tamo te čeka zadnje što ti mogu dati.

Suze se slijevaju niz moje obraze. Nikada mi nije bilo teže. Stotinu puta čitam pismo kako bih znala svaku riječ napamet. Svaka njegova riječ me boli. Kao da je znao da će umrijeti dok me nema. Nije mi lakše jer je napisao da se ne trebam gristi radi toga. Kako da se ne griznem? Bio mi je sve, a nisam bila tu za njega.

Kada skupim dovoljno snage i hrabrosti otići ću otvoriti tu ladicu kod njega.

3.21. Poslušaj

Dani prolaze, ozdravila sam i vratila se u stan. Nakon pronađenog pisma jedino o njemu razmišljam. Čekam odgovarajući trenutak da odem do njegove kuće. Još nisam spremna tamo kročiti.

Nakon dugog bolovanja, vraćam se u studio. Duhom baš i nisam prisutna, sve dok ne začujem poznati glas. Trgnem se i shvatim kako je pjesmu došao snimiti moj davni prijatelj s kojim sam bila u bendu.

„Hej, jesi li to stvarno ti?“ upitala sam iznenađeno.

„Ajme, tebe nisam dugo vidio!“ Rekavši to, krene prema meni i zagrli me.

Kratko smo pričali, rekao je kako planira snimiti album s novim bendom te je došao ovamo na dogovor.

„Kako si ti? Ne pjevaš?“ upitao me pri odlasku.

„Držim se. Ne pjevam.“, rekla sam tužno.

„Žao mi je to čuti.“

Vidjet ćemo se sutra, doći će s bendom snimiti prve matrice. Oduvijek je bio dobar gitarist. Nadam se da će unijeti malo dobre glazbe u ovaj studio.

Došavši u stan, zamišljam kako nisam sama i počinjem pričati kao da se obraćam njemu, nakon toliko vremena.

„Hej, pogodi tko je došao u studio i želi snimiti album. Naš stari prijatelj. Drago mi je da sam ga vidjela nakon tako dugo vremena. Otkada si umro, nemam kontakt s prošlošću.“

Krenula sam svirati gitaru. Ponavljala sam onu skladbu koja mi je tako prirasla srcu, a čiji tekst nikako ne mogu napisati.

Pri odlasku na spavanje ponovno sam se obratila njemu.

„Rekao si da ćeš uvijek biti tu, računam na tebe, laku noć.“

Svi snovi počeli su se ispreplitati. Slike su se prebacivale s jedne na drugu. Javilo se bunilo u mojoj glavi, ali uspjela sam izdržati.

Pri dolasku u studio nekako sam se veselila što ću ponovno vidjeti poznato lice. Jedva sam čekala čuti što će snimati.

Došao je ranije nego što je bilo dogovoreno. Pozvao me na stranu i rekao da mi želi nešto odsvirati.

„U redu“, pristala sam.

„Poslušaj“, rekao je.

Kada je počeo svirati, odmah sam prepoznala melodiju. Nemoguće, kako je zna? Gdje ju je čuo? Mislim da nije primijetio moje izbezumljeno lice. Pustila sam ga da odsvira.

„Nemam završetak“, progovorio je nakon što je prestao svirati.

„Odakle znaš to svirati?“ upitala sam pomalo ljutito.

„Tvoj dečko i ja smo to skladali za tebe, ali nismo dovršili.“

Nakon te rečenice bila sam još više zbunjena.

„Za mene?“ suze su mi navrle na oči.

„On je tražio moju pomoć pri sviranju gitare kako bi ti napisao pjesmu.“

„Ne znam što reći. Ja znam to svirati. Možda će zvučati ludo, ali već noćima sanjam tu melodiju.“ Nakon što sam to izgovorila, odmah sam požalila. Sama sebi zvučim nenormalno.

„Malo zvuči ludo, ali vjerojatno ti je htio prenijeti svoj dar.“ Rekao je to kao da me ne smatra potpunom luđakinjom.

„Hvala ti.“

„Ja imam samo tu melodiju, ali ne i tekst“, nastavio je pomalo razočarano.

„Da, ja također nemam tekst.“

„Napiši ga.“ Predložio je, ali nisam mu htjela reći kako ga nikako ne mogu napisati. Stvarno bih voljela da mogu, no ne ide. Cijeli dan ostala sam pod dojmom. Ni na kraj pameti mi nije bilo da je tu melodiju on smislio za mene i pokušao mi to reći u snu. Prva matrica je snimljena, barem će jedan dobar album izaći iz ovoga studija.

3.22. Krivica

Tko je kriv? Glazba? Ja? Neprestano se pitam. No, nakon svih saznanja u ovih nekoliko tjedana, možda bi najbolja opcija bila nastavak života bez lupanja glavom o zid. Mislim da bi bilo u redu da se prestanem kriviti. On je očito htio da snimim taj album, a ja ga na kraju nisam snimila. Sada se počinjem gristi radi toga.

Pjesmu koju je radio za mene ipak je odsvirao, u snu, na gitari. Predstavio mi ju je kako je najbolje znao, potaknuo da je sama počnem svirati. On je itekako uvijek ovdje, sa mnom. Prisutniji je nego to mogu zamisliti. Cijelo vrijeme mislila sam kako ludim i kako mi stvarno trebaju tablete da bih se vratila u stvarnost, a ona je zapravo baš takva kakvom je vidim, neobična. Sve to radi njega.

Da nisam slučajno srela našeg starog prijatelja i dalje bih glazbu krivila za sve. Sada napokon vidim, čujem, on nikada nije htio da odustanem i da je zamrzim. Studio imam, mogu se poslužiti njime. Možda će mi trebati pomoć starog prijatelja. Porazgovarat ću s njim sutra.

I dalje ne znam tekst, ništa mi ne pada na pamet. Ono što mi i padne, nije nimalo dostojno ove melodije. Već napamet znam svaku notu.

Uspavala sam se, pokušat ću sutra s tekstom, možda nešto smislim.

Ponovno sanjam neku novu stvarnost. Promet je zaustavljen. Dogodila se nesreća. Auto je smrskan. Kamion se zaletio u njega. Osoba je ostala na mjestu mrtva. Pokušavam otkriti tko je to, ali prekrivena je plahtom. Slušam što govore. U pitanju je neka mlada djevojka. Ništa više ne saznajem.

U sljedećem trenu san se prebacuje na groblje. Ljudi plaču, a bijeli lijes spušta se u jamu. Za oko mi zapinje mladić. Svi ga grle, izgleda kao da mu se srušio svijet. Čini mi se da ga znam. Budim se u skučenom prostoru, nema zraka, mračno je i zagušljivo. Ne mogu se micati, ne mogu ustati. Gdje sam to? Počinjem paničariti. Tada osjetim komešanje, ljuljam se. Čujem ljude, plač, molitvu i onda shvatim, ja sam u lijesu.

Probudila sam se u znoju pokušavajući doći do zraka. I dalje ne shvaćam zašto neprestano sanjam smrt. Umirem ja ili umire on. Uvijek se javlja bol ili strah. Kao da sam osuđena na neprestano proživljavanje boli.

U studiju ponovno nalazim starog prijatelja.

„Hej, razmišljao sam o nečemu.“

„Da?“

„Mislio sam kako bi bilo lijepo da organiziramo neko okupljanje, koncert njemu u čast.“

„Koncert?“

„Da, ako se ti s time slažeš. Znaš, htio bih da i ti ponovno zapjevaš.“

„Razmišljala sam o tome da se vratim glazbi.“

„O, pa to je odlična vijest!“

„A kako bi izgledao taj koncert?“

„Mogli bi organizirati neko natjecanje, da se prijave mlade nade. Znaš koliko je volio glazbu, sigurno bi mu bilo drago da potaknemo nekoga da se pokaže javnosti.“

„Da, istina, bilo bi mu drago.“

„Onda, hoćemo li to učiniti?“

Kimnuh glavom potvrdno. To je dobra ideja.

„Htjela sam te pitati, bi li mi htio pomoći ako poželim snimiti pjesmu ili album?“

„Stara, pa naravno da bih! Bilo bi i vrijeme da kreneš snimati!“

„Hvala ti.“

To je bilo bezbolno. Stvarno imam želju snimiti taj album. Njemu u čast to ću i učiniti!

3.23. Probudi se

Još uvijek nisam otišla njegovoj kući. Ne znam zašto to neprestano odgađam. Uskoro će biti godina i pol otkada ga nema, a ja još nisam kročila tamo. Što da kažem njegovima? Kako da se ponašam? Kako da podnesem ponovni pogled na njegovu sobu? Kako da uđem unutra? Zašto mora biti toliko teško?

Druženje sa starim prijateljem u studiju vraća me u ono prošlo vrijeme. Sjećanja me proganjaju. Ne znam kako se nositi s hrpom emocija koje me napadaju.

„Hej, jesi li bio kod njega doma poslije smrti?“

„Jesam jednom, bilo je previše teško da bih ponovio. Zašto pitaš?“

„Ja još nisam uspjela skupiti hrabrosti otići.“

„Razumijem te.“

„Ostavio mi je pismo i ključ od ladice u svojoj sobi, a nikako ne uspijevam otići tamo.“

„Mora da ti je jako teško.“

„Nemaš pojma koliko. Ne znam kako ću reagirati ni što ću im reći.“

„Želiš li da odem s tobom?“

„Nisi li rekao da ne želiš više to ponoviti?“

„Da, ali žrtvovao bih se radi tebe.“

„Zbilja?“

„Da, meni je teško, ali tebi je teže.“

„Doista si dobar prijatelj, žao mi je što sam se udaljila od tebe i svih.“

„Sada sam ovdje. Reci kada ćeš biti spremna ići.“

Sada ću stvarno morati to učiniti. Nema više izgovora. Ne može biti toliko teško. Sigurno je lakše nego što zamišljam. Uspjet ću.

Sutradan sam uzela ključ i krenuli smo. Kada sam ugledala njegov kućni broj, 3309, sve mi se ponovno vratilo. Sve te uspomene s njim. Tolike godine ovdje sam bila česti gost. Osjećala sam se kao kod kuće. Njegovi roditelji i braća su me prihvatili kao svoju, a nisam navratila od sprovoda. Bez obzira na to, grle me i sretni su što me vide. Na njima se vidi koliko ih je tuga izmorila.

Odlazim do sobe i ostajem tamo neko vrijeme sama. Plačem jer ne mogu zadržati suze. Drhtim i pokušavam doći do zraka. Ne želim da me čuju pa se trudim tiho jecati. Naše fotografije i dalje vise na zidu. Evo, tu je ta ladica. Sežem za ključem i otvaram je.

Sjećanja, moji pokloni njemu, sitnice koje rade zaljubljeni. Sve je ovdje. Nalazim i ono što mi je ostavio, kuvertu na kojoj piše: „Probudi se.“

Neću ovdje čitati, spremam je u torbicu i zaključavam ladicu. Iz nekog razloga ključ ostavljam sebi. Možda ponekad svratim ovamo i poželim se prisjetiti uspomena.

Neko vrijeme ostajemo tamo. Slušam o njihovu životu i minulim danima. Dobro se drže. Jači su od mene, rekla bih. Nastavili su sa životom dok ja stagniram.

Došavši doma ne otvaram kuvertu. Odlazim spavati, iscrpljena sam. Dan je bio težak. Previše težak za još tuge.

3.24. John Doe

Sanjala sam onaj isti san. Mladića s gitarom koji svira onu poznatu melodiju. Sada znam tko je, ne moram mu vidjeti lice. Zaključujem da je u svakom snu to bio on. Kroz razne likove i događaje pokušao je živjeti, ali uvijek se desila smrt u tim snovima.

Napokon otvaram kuvertu.

Napisao sam ti nešto za kraj, nešto što će te voditi kroz tvoj životni put, nešto radi čega nikada nećeš odustati od svojih snova. Melodiju vjerojatno znaš, a ovo je tekst:

Svaki dan vidjet ćeš znakove,

neprestano će ti pokazivati put,

nemoj misliti da si za ludnicu,

pokušaj produbiti gledanja kut.

Ne dopusti da ti buka stvori pomutnju,

gledaj dobro, neka te ne vodi bol,

ne daj da ti muka naruši slutnju,

ti znaš što znače dur i mol.

Probudi se, sve je stvarnost,

ja sam ovdje, gledam te,

i u tami vidjeti ćeš kuda poći,

hodaj dalje jer trebam te.

Probudi se, put se samo čini dalek,

beskonačan čak,

jednom ćeš me opet sresti,

spriječiti neće te ni mrak.

Nebo spava iznad tebe,

ja spavam u visinama,

ne daj ovoj boli na sebe,

poslušaj zvuk u daljinama.

Proći ćemo mnoge živote,

gubitak će nas vječno pratiti,

ali i nakon nesreće stote,

jedno drugom ćemo se vratiti.

Probudi se, sve je stvarnost,

ja sam ovdje, gledam te,

i u tami vidjeti ćeš kuda poći,

hodaj dalje jer trebam te.

Probudi se, pogledaj gore,

sada suoči se sa svime,

ja znam da ti dobro znaš,

koje John Doe nosi ime.

4. PSIHOLOŠKA KARAKTERIZACIJA LIKOVA KROZ ANALIZU TEKSTA

U nastavku će se analizirati karakter i psiha pripovjedačice koja nosi ulogu glavnog lika. U toj karakterizaciji pomoći će osvrt na djelo kroz poglavlja u kojima je pisano. Osim toga, analiza će se provesti i na drugom glavnom liku koji je nositelj zapleta.

4.1. Pripovjedačica

Na početku priče, u prvom poglavlju, saznaje se kako pripovjedačicu intrigira ono što već neko vrijeme sanja. U snu čuje melodiju koju pokušava odsvirati, ali nikako ne može pogoditi bitan ton. To je frustrira. Muči je i lik koji se pojavljuje u neobičnoj odjeći koja se ni ne može zvati odjećom. Tekst koji lik izgovara neprestano se vrti njenim umom i pokušava shvatiti njegovo značenje. Sumnja na neku poveznicu iako je to samo san. Spominje kako je glazba kriva za ono što je izgubila i ne želi se vratiti na scenu. Međutim, ipak se od nje ne rastaje već piše i sklada za sebe jer kako kaže, jedino je to drži živom. Radi u lokalnom studiju, a uopće joj ne odgovara glazba koja iz njega proizlazi. Uvukla se u krug života, u rutinu u kojoj nimalo ne uživa, ali ne zna kako da se drugačije prisili zaboraviti prošlost. Na neki način želi se kazniti.[2]

U drugom poglavlju pripovjedačica iznosi svoje razmišljanje o prethodnom snu koji neprestano sanja. Želi doznati kraj, misli kako bi joj on odao cijelu melodiju koju pokušava odsvirati. Pomišlja da ludi jer je primila SMS ni od koga, nema pošiljatelja ni broja, samo tekst. Kako ne bi izludjela, odlučuje to zanemariti i objašnjava si to greškom mobilnog operatera. Usnula je novi san u kojem se pojavljuje neki drugi lik, to što ima na sebi nije odjeća već je opisan kao proziran i preliven vodom koja neprestano teče njime odozgo prema dolje. Taj lik kao da je želi upozoriti na nešto. No, on je zapravo njena podsvijest koja je pokušava potaknuti na promišljanje. Namjerno se pojavljuje u sasvim suprotnom obliku od lika s crnim kablovima kako bi joj dao do znanja da su različiti i govori joj ono što ona duboko u sebi već zna: „On je ovdje.“[3]

U sljedećem poglavlju saznaje se kako je bolest neke osobe bila ono što je pripovjedačicu unazadilo. Nije bila svjesna da će pretrpjeti gubitak, shvatila je prekasno. To je proganja i neprestano vraća u prošlost. Jedan san ostavlja utisak na nju. U njemu je djevojčica koja luta hodnicima i sretna je. Dolazi do majke i osjeća veliku ljubav prema njoj, to je ispunjava.

[2] Jugović M. „John Doe“, str. 3
[3] Isto, str. 5

Nitko drugi nije važan. Spominje se kako je majka u snu odjevena u plavu krinolinu što ukazuje na dobar društveni stalež, a radnju može smjestiti u devetnaesto stoljeće.[4] Prisjeća se kako je taj san usnula i dok je bila još mala djevojčica. Ovoga puta, san ne prestaje na istom dijelu već se prebacuje u vrijeme kada je djevojčica postala djevojkom te stoji u bijeloj vjenčanici ispred mladića za kojeg se sprema udati. Ona ne razaznaje njegovo lice, a on iznenada pada pred njome i umire. Sljedeći je prizor njegov lijes uz riječi: „Nisi mogla znati, bio je bolestan." Ona taj san proživljava kao stvarnost. Ima osjećaj da je baš bila na tome mjestu i da se baš tako dogodilo.[5]

Četvrto poglavlje počinje novim snom. Pripovjedačica ne vidi svoj odraz u zrcalu, ali osjeti dijelove tijela pod rukama te tako zna da je *stvarna* iako te ruke ne može vidjeti kada ih ispruži ispred sebe. Ljudi prolaze kroz nju i ne primjećuju. Ugleda sebe u krevetu kako nepomično leži, a tada se ta scena prebacuje u bolnički krevet gdje se nalazi na aparatima i u komi. Neki mladić jeca nad njenim tijelom, a ona prema njemu osjeća ljubav i nevjerojatna tuga ispunjava njenu podsvijest. Stavila se na njegovo mjesto i počela ga žaliti kao što žali sebe u stvarnom životu. San utječe na nju tako da cijeli dan osjeća tu tugu i na kraju odlučuje da će otići nekamo kako bi se malo sakrila od stvarnosti.[6]

Peto poglavlje započinje dolaskom u staru kolibu usred šume. Pripovjedačica otkriva nešto o svom životu. Studirala je pjevanje na akademiji te odustala jer se nije znala nositi s nesrećom. Pojavljuje se buka u njenoj glavi i ne uspijeva se koncentrirati na sviranje. U šetnji je začula melodiju i krenula prema njoj te ponovno našla lika iz sna prekrivenog crnim kablovima. Sigurna u to da je ovo stvarnost, krenula je prema njemu, ali tada je zaustavlja lik prekriven vodom koja se slijevala niz njega. Ponovno je njena podsvijest upozorava, budi se u kolibi i zaključuje kako je to samo sanjala. U njenoj glavi ponovno se javlja buka i zbunjuje je.[7]

Sljedeće poglavlje spominje buku u glavi koja se povećava. Mnogo snova ispreplelo se u jednoj noći. Svaki od njih naglašavao je gubitak, smrt. Pripovjedačica je plakala za mladićima koji su umirali pred njome, a njoj su se mjesta i osjećaji činili tako stvarnima i poznatima. Emocije joj se miješaju kao i stvarnost i halucinacija. Naime, prima poziv koji ne biva

[4] *Wannabemagazine* – internet stranica – *Osvrt na modu 19.st.*
[5] Jugović M. „John Doe", str. 7
[6] Isto, str. 9
[7] Isto, str. 10

zabilježen, a s druge strane slušalice glas je upita: „Vidiš li?“. Kada je ponovno utonula u san, utapala se, a spasio ju je netko uz riječi: „Otvori oči, moraš vidjeti!“.[8]

Sedmo poglavlje je puno halucinacija. Prvo joj se pričinja kako koliba izgara, a zatim da se nalazi u kadi zatrpana blatom u kojem se guši. Nalazi papirić na kojem piše kako joj ništa neće donijeti mir uma. Ove halucinacije postaju toliko jake da se pripovjedačica počinje bojati, a poruke tako nerazumljive da samo povećaju buku u njenoj glavi.[9]

Napokon, u osmom poglavlju, pripovjedačica dolazi do nekih saznanja. Istina je kako ne razlikuje snove od halucinacija, ali svjesna je kako ništa od toga nije stvarno. Prepustila se halucinaciji i shvatila kako tetovaže na mladićevim rukama skrivaju zvučne valove koji čine onu melodiju koju nikako ne može odsvirati. Samim time shvaća kako je taj mladić bakrene kose zapravo isti onaj koji svira gitaru u šumi. Na njenu psihu to dobro utječe jer napokon nalazi neki mir. Vidi se manipulacija snova koja pokazuje nerealno kao nešto sasvim realno i moguće (zvučni valovi se ne mogu pročitati tako jednostavno kao što to u snu biva).[10]

Psihološko stanje pripovjedačice u devetom poglavlju varira između bunila emocija i smirenosti. Uzela je tablete kako bi se opustila te vratila u normalu koja je čini mizernom. Ponovno sanja neki san gdje je sretna s mladićem, a zatim se nalazi na njegovu grobu. Iznova pokapa sreću. Kao uzrok mladićeve smrti navode se tablete. To je svakako navodi na razmišljanje, ali svejedno uzima još jednu tabletu kako bi zaspala.[11]

Deseto je poglavlje bez snova. Zbog tableta pripovjedačica ne sanja, ali se ni ne osjeća živom. Shvaća kako su ti snovi povezani s njenim sjećanjima, proživljava ih kao da su stvarni. Doznaje se kako je i prije godinu dana imala te snove pa je zato počela konzumirati tablete da je održe normalnom. Njena majka bila je zabrinuta pa je činila to da joj udovolji. Nakon što ih je prestala uzimati, snovi su se ponovno javili čak jači nego prije i uspjeli se pretvoriti u halucinacije. Iako se na neki način navikla na to, pokušala se vratiti u normalu, biti na poslu na kojem se šef ponaša kao da stalno treba paziti na nju. Radi posao koji je ne ispunjava. Zahvaljujući snovima počela se vraćati glazbi, manje je kriviti, osjećala se sretnije iako su je ponekad plašili. Ne želi više biti isprazna i prilagođavati se stvarnosti u kojoj je prisiljena

[8] Jugović M. „John Doe“, str. 12
[9] Isto, str. 14
[10] Isto, str. 15
[11] Isto, str- 17

obitavati već odlučuje kako će se prepustiti snovima i prestati uzimati tablete radi kojih je samo sjena.[12]

U jedanaestom poglavlju pripovjedačici se vraća onaj san s likom koji svira gitaru u šumi. Ovoga puta samo stoji i promatra ga te shvaća kako taj san zapravo nema kraj, baš kao ni melodija koju lik svira. Nove note neprestano se nadovezuju i san traje sve dok je ne probudi majka. Zaključuje kako joj je cijelo vrijeme lik preliven vodom (ustvari, njena podsvijest) to pokušao reći. Psihološki se mnogo bolje osjeća nego prije. Provodi dan s obitelji, saznaje se kako ima sestru i dvoje nećaka. Sestra je gnjavi pitanjima, ali suzdržava se od povisivanja tona. Cijeli dan nije imala halucinacije, sve dok nije krenula kući. Na putu nailazi na mladića koji se ne želi maknuti ispred njena auta. Kada ju je pogledao, shvatila je da prepoznaje taj pogled, a on je nestao pred njenim očima. Probudila se u svom krevetu.[13]

Dvanaesto poglavlje ispunjeno je brojem tri. Pripovjedačica priča kakve sve navike ima povezane s tim brojem. Njena psiha odmalena je navikla dijeliti sve s brojem tri. Ovdje se saznaje mnogo toga. Otišla je snimati album, a njen dečko je saznao kako je bolestan. Umro je trideset i tri dana nakon tog saznanja, a ona je bila uvjerena da će sve biti u redu, da će preživjeti. Kada mu se stanje pogoršalo, prekinula je snimanje, bilo je to sedam dana prije završetka snimanja, a stigla je trideset i tri minute prekasno. Rekli su joj kako je zazvao njeno ime tri puta prije smrti, a nije je bilo. To je veoma utjecalo na njenu psihu. Nikada se nisu oprostili. Krivi sebe, krivi glazbu, a misli i kako on krivi nju jer nije bila s njim ta trideset i tri dana koja su mu preostala.[14]

Trinaesto poglavlje ispunjeno je žudnjom prema glazbi i prema njemu. Pripovjedačica sanja mladića čije je lice prekriveno kosom, a on joj šapće da se vrati. Prepoznaje njegov miris. Budi je vibracija mobitela s porukom od njega. Također, piše joj neka se vrati. Halucinacija se nastavlja, misli kako je netko na njenom krevetu. Počinje vrištati i tada shvaća da je doživjela halucinaciju u trenu buđenja, ali miris i dalje osjeća. Tone u san i sanja mladića za klavirom. Promatrajući ga pada i udara glavom o rub stube, umire na mjestu. On je doziva, ali ona više ništa ne čuje. Ponovno smrt u njenim snovima. Ovoga puta smrt prikazuje njenu žudnju za glazbom, iza ugla promatra i sluša zvuk te umire jer se ne prepušta.[15]

[12] Jugović M. „John Doe“, str. 19
[13] Isto, str. 21
[14] Isto, str. 23
[15] Isto, str. 25

Četrnaesto poglavlje budi sjećanja. Pripovjedačica pronalazi zajedničku fotografiju na dnu ladice. Plače i tone u san u kojem je okružena krdom konja, a ubrzo se prebacuje na drugo mjesto gdje joj ruku s konja pruža mladić bakrene kose odjeven u jahače odijelo sa šeširom. Ona je također tako odjevena. Ponovno mu ne gleda lice već je usredotočena na to kao će se popeti na konja. S njim se osjeća sretnom i zaštićenom sve dok on odjednom ne nestane. Zbog smušenosti pada s konja i budi se. Otkriva kako su oni zajedno jahali, a i da su imali bend u srednjoškolskim danima. Sastojao se od još dvojice mladića koji su svirali gitaru i bas gitaru. On je svirao bubnjeve, a ona pjevala. Na kraju su ostali samo njih dvoje, a nedugo zatim ona je krenula u solo vode. Bune je emocije, u jednom trenu žali jer je krenula u snimanje albuma, a u drugom trenu zna da je to htjela učiniti najviše zato da se on ponosi njome. Radi njega je i počela pjevati. Sada misli kako se on nimalo ne ponosi već je prezire tamo gore. To je potiče na pisanje pjesme.[16]

Petnaesto poglavlje govori o upoznavanju. Pripovjedačica prepričava svoje sjećanje na njihovo upoznavanje. Nakon toga sanja kako leži na travi, a pored nje je mladić za kojeg misli da spava. Međutim, on je mrtav, a ona ga pokušava probuditi. Nalazi pismo u njegovoj jakni u kojem se oprašta od nje. Nakon buđenja boli je pomisao na to nema pisma, da se on nikada nije oprostio.[17]

U šesnaestom poglavlju pripovjedačica ne vidi svoje lice u ogledalu. Gleda ravno, ali vidi samo stražnju stranu tijela koja kao da je okrenuta tako da je može jasno vidjeti očima. Čuje šapat koji joj govori kako je uvijek iza nje. Nakon što se budi, umiva lice i shvaća da je sve u redu, da je ono bio samo san. U studiju razmišlja o tome kako su sve pjesme slične i kako uspijevaju samo oni koji slijede trendove. Navečer dugo ne može zaspati, a kada zaspi sanja kako zrcalo pada na nju i razbija se u komadiće koji joj deru kožu. Jedan veliki komad stakla zabija se u njen vrat i ona umire. Budi se s upaljenim grlom. Što joj odraz u zrcalu pokušava reći? Poanta je u tome da treba shvatiti kako nije sama, nikada, ali da se ne treba bojati iako joj trenutno to izgleda veoma zastrašujuće. Što se tiče zrcala koje je ozljeđuje, to je samo slučajan san koji je pretkazao njenu bolest.[18]

[16] Jugović M. „John Doe“, str. 27
[17] Isto, str. 29
[18] Isto, str. 31

Sedamnaesto poglavlje uključuje majku koja vodi pripovjedačicu u obiteljsku kuću i smješta je u njenu sobu koja vrvi uspomenama. Ima vrućicu, neprestano halucinira i sanja. Na kraju se budi i gubi svijest.[19]

Osamnaesto poglavlje počinje zvukom kiše koji pripovjedačica osluškuje. Uspjela je izaći iz svog bolesnog tijela, duhom. Nije odmah shvaćala što se zbiva. Oko nje se skupljaju roditelji i sestra. Pri svom sljedećem izlasku iz tijela, ugledala je lika iza svoga kreveta. Imao je crnu masku na licu, mogla mu je vidjeti samo oči. Nije govorio, na njena pitanja je reagirao suzama u očima i trešnjom. Sve dok ga nije upitala za pomoć. Pokazao joj je kišu, a ona je stala osluškivati melodiju koju kiša stvara i tako se vratila iz kome. Probudila se. Osjećala je nevjerojatnu zahvalnost prema tom neobičnom maskiranom liku. Zahvalila mu je pri izlasku iz bolnice, uvjerena kako je i dalje kraj nje.[20]

U devetnaestom poglavlju događa se san sa zvijezdama u kojem se javlja kostim koji će biti sašiven. „Sanjala sam kako sam odjevena u crni kombinezon koji izgleda poput iluzije. Na njemu se nalazi mnoštvo bijelih točkica i linija koje sežu u različite smjerove. U čarapama koračala sam nebeskim stazama (tako sam doživjela prostor u kojem sam se našla). Stopila sam se sa zvijezdama, a neki mladić prišao mi je s leđa i dao da obučem jaknu od zvijezda. Izgledala je baš poput kombinezona, puna iluzija, poput sna.“ To je kostim koji spaja iluziju i stvarnost, a to je bitan detalj ove priče. Psihološko stanje pripovjedačice očitava se kroz snove i halucinacije, a spaja se u cjelinu u stvarnosti. Ponovno doživljava halucinaciju, ovoga puta nalazi razbacane fotografije po sobi. Ne može naći ključ od ladice, a pronalazi papirić na kojem piše: „Malena moja, ukrao sam ti ladice, ja imam ključ.“ Ona jako dobro zna što to znači, ali ne želi se prisjećati. Kada je shvatila da ovo nije stvarnost, otišla je pregledati ladicu i pronašla tajni pretinac u kojem pronalazi pismo i plavu kutijicu.[21]

Sljedeće poglavlje otkriva sadržaj pisma. Pripovjedačica saznaje kako je prije smrti ipak ostavio oproštajno pismo, a osim toga i ključ njegove ladice u kojoj će pronaći ono zadnje što joj želi dati. Emocije koje proživljava miješaju se, tuga, mir, strah, sve je prisutno, ali sreću ne osjeća.[22]

U dvadeset i prvom poglavlju pripovjedačica susreće starog prijatelja, a on joj svira dobro poznatu melodiju te govori kako je to smišljeno za nju. Njen dečko htio joj je ostaviti tu

[19] Jugović M. „John Doe“, str. 33
[20] Isto, str. 35
[21] Isto, str. 38
[22] Isto, str. 40

pjesmu. Počinje ponovno shvaćati neke stvari. Preko snova joj je prenio tu melodiju. To je najveći dokaz kako joj je oprostio što nije bila uz njega i kako želi da nastavi s glazbom.[23]

U dvadeset i drugom poglavlju pripovjedačica napokon shvaća kako bi trebala ponovno početi pjevati i snimati. Ponovno sanja smrt, svoju, ta misterija joj još nije otkrivena, ne shvaća zašto neprestano sanja svoju ili njegovu smrt.[24]

U dvadeset i trećem poglavlju pripovjedačica napokon nalazi hrabrosti i sa starim prijateljem odlazi u kuću svoga preminulog dečka. Podnosi to bolje nego što je mislila iako se u njoj ispreplićе bura emocija. Teško je naći se ponovno u njegovoj sobi. Prisjeća se uspomena i plače. Otvara ladicu i nalazi kuvertu na kojoj piše: „Probudi se.“ Nema hrabrosti otvoriti je odmah, pričekat će da se slegnu emocije. 3309, kućni broj na kojem je on živio povezan je njenom opsjednutošću brojem tri. Radi toga se i spominje u tekstu.[25]

Pripovjedačica u zadnjem poglavlju shvaća kako je u snovima i halucinacijama vidjela njega, on je taj koji je pokušao živjeti i dati joj do znanja da je tu, da neće otići. Muči je što se u tim snovima uvijek dešavala smrt, ali nakon teksta pjesme kojeg joj ostavlja sve će joj biti jasnije. Ostavljao joj je znakove kojima bi došla do ovog teksta. Htio joj je reći kako će proći mnoge živote i ponovno se naći. Svaka smrt bila je poruka, a ona te poruke napokon razumije. Naposljetku nalazi mir. Poslije te pjesme ne treba ništa više reći, sve je rečeno.[26]

4.2. John Doe

U prvom poglavlju, John Doe pojavljuje se u dugom kaputu s kapuljačom, prekriven crnim kablovima i svirajući gitaru. Mjesto na kojem se nalazi je šuma. Nema previše poveznica sa stvarnošću, elektronika u šumi samo je način zbunjivanja pripovjedačice. Lik pokušava biti sakriven i prilikom toga predstavlja se poput nestvarnog robota s gitarom i crnim kablovima koji svoju poruku šalje melodijom i tekstom koji izgovara prije nego se pripovjedačica probudi.[27]

U trećem poglavlju pojavljuje se na tren. Ruši se ispred oltara i umire. Njegova odjeća trebala bi odgovarati svečanoj odjeći devetnaestog stoljeća, prilagođeno prema odabiru ženske

[23] Jugović M. „John Doe“, str. 42
[24] Isto, str. 44
[25] Isto, str. 46
[26] Isto, str. 48
[27] Isto, str. 3

odjeće u snu (1850. – 1870.). To je ujedno i jedini prizor u kojem se može smjestiti neki vremenski period.[28]

U četvrtom poglavlju pojavljuje se kao mladić koji plače nad bolničkim krevetom pripovjedačice i u ovom slučaju on ima ulogu patnika. Pokušava joj prenijeti njegove osjećaje na način da ih ona proživi kao promatrač, a zatim ih apsorbira u stvarnosti kao jednake onima koje ona sama ima, a pokušava pobjeći od njih.[29]

U petom poglavlju pojavljuje se ponovno u crnim kablovima samo kako bi je podsjetio na melodiju i na to da je još uvijek prisutan. Učinio je to vrlo lukavo, na način radi kojeg je pomislila da to nije san već stvarnost.[30]

John Doe u sljedećem poglavlju pripovjedačicu vidno zbunjuje. Pojavljuje se kao mladić koja pada niz liticu, a zatim u liku drugog mladića valovite bakrene kose čije su ruke išarane tetovažama. On u drugom trenu beživotno leži na tlu dok ona plače i ljubi njegove hladne usne, suzama topeći njegovo lice. Kosa mu počinje gorjeti i uskoro se cijeli otapa. U stvarnosti stvara pomutnju izazivajući joj halucinaciju pomoću koje upita: „Vidiš li?“. Kada je ponovno zaspala, pojavljuje se u obliku lika koji je povlači iz vode i govori kako mora vidjeti! Pokušava joj pokazati nešto važno.[31]

Kako bi bolje vidjela, u sedmom poglavlju John Doe pripovjedačici stvara halucinacije od kojih joj se buka u glavi povećava. Radi to s ciljem da prestane neprestano osluškivati i da progleda.[32]

Osmo je poglavlje važno u pojavljivanju John Doe-a. Ponovno se prikazuje u liku bakrene kose, ovoga puta kao halucinacija. Prvo prikazuje život i smrt te neprestano rađanje i umiranje. Na taj način želi dati do znanja kako smrt nije kraj. Uzima oblik ptice feniksa kako bi to pokazao pripovjedačici. Nakon što se ponovno pojavi, gura joj svoje ruke ispred lica kako bi proučila tetovaže i tako ona napokon shvaća što mora vidjeti. To su bili zvučni valovi one melodije koju ona cijelo vrijeme pokušava odsvirati, a on joj je slao znakove koji će je

[28] Jugović M. „John Doe“, str. 7
[29] Isto, str. 9
[30] Isto, str. 10
[31] Isto, str. 12
[32] Isto, str. 14

navesti na otkriće te pjesme. Još jedna važna činjenica je ta da je napokon dao do znanja kako je on onaj isti lik koji se pojavljuje svirajući gitaru. Ispunio je dio svoje misije.[33]

U devetom poglavlju način na koji John Doe pokušava komunicirati ponovno je putem snova. Opet je mladić koji umire, a poruka koju želi poslati pripovjedačici jest ta da će je tablete samo isušiti i ostat će poput prazne školjke kojoj su uzeli biser.[34]

U jedanaestom poglavlju John Doe javlja se dva puta. Prvi put se pojavljuje u onom starom snu gdje ne prestaje svirati jer pripovjedačica napokon shvaća da ne mora otkriti njegovo lice kako bi znala tko je on zapravo. Drugi put se pojavljuje kao halucinacija ispred njena auta. Stoji i ne miče se te je napokon pogleda u oči. Na taj je način dopro do nje više nego ikada prije.[35]

U trinaestom poglavlju John Doe komunicira mirisom u snu i halucinaciji. Dopire do pripovjedačice tako što je dovodi pred vrata sjećanja. Pokušava joj reći da se mora vratiti glazbi, da treba slijediti svoj poziv. Prilikom idućeg sna prikazuje se kao mladić koji svira klavir, a ona umire jer samo promatra iza ugla umjesto da ide ususret glazbi.[36]

Četrnaesto poglavlje, John Doe se pojavljuje ponovno u obliku mladića bakrene kose. Ovoga puta je na konju i nosi jahače odijelo. Pojavljuje se kako bi još malo probudio njena sjećanja.[37]

U petnaestom poglavlju u snu se predstavlja kao mrtav mladić skrivajući pismo u jakni. Tim pismom htio je reći da je kraj nje iako ga više nema.[38]

U sljedećem poglavlju John Doe pripovjedačici pokazuje kako je on vidi u trenu kada se gleda u zrcalo. Pokušava joj reći da je uvijek tamo i da nikada nije sama.[39]

U sedamnaestom poglavlju pripovjedačica u snu umire, utapa se, a John Doe je pokušava oživjeti. Ne uspijeva te plače držeći njeno tijelo u naručju. Na taj joj način pokazuje koliko mu je stalo do nje i da se mora boriti s nedaćama, a ne popustiti.[40]

[33] Jugović M. „John Doe“, str. 15
[34] Isto, str. 17
[35] Isto, str. 21
[36] Isto, str. 25
[37] Isto, str. 27
[38] Isto, str. 29
[39] Isto, str. 31
[40] Isto, str. 33

Osamnaesto poglavlje sa sobom donosi novo pojavljivanje pomoću kojeg John Doe pripovjedačici pokazuje kako da se vrati iz kome. Pojavljuje se pred njom zamaskiran u crni plašt s kapuljačom preko glave i maskom na licu. Plače pred njom kada ga ispituje tko je. Ne smije ili joj ne želi reći, a svejedno želi da zna. Zahvaljujući njemu, ona osluškuje kišu i ta melodija je vraća. Njegova uloga je da pazi na nju, a i da joj ponovno da do znanja kako je glazba njen poziv.[41]

Sljedeće poglavlje John Doe iskorištava za halucinaciju u kojoj razbacuje njihove fotografije po njenoj sobi i ostavlja joj poruku u ladici. Želi da se prisjeti jednog dijela prošlosti s krađom ladica te da napokon pogleda i pronađe tajni pretinac. Tamo joj je ostavio pismo i plavu kutijicu.[42]

Dvadeseto poglavlje je otkrivanje tajne. Pismo koje je napisao prije smrti sadrži oproštaj i molbe. Svašta je u njemu još napisano, a svrha je doprijeti do pripovjedačice i dati joj do znanja da je sve u redu i da nikada neće otići duhom. Ostavlja joj ključ svoje ladice i u njoj zadnje što joj želi dati.[43]

Dvadeset i prvo poglavlje donosi starog prijatelja koji svira melodiju iz sna pripovjedačici. To je John Doe ostavio za sobom, a došlo je do nje kasnije nego kroz snove.[44]

U dvadeset i drugom poglavlju John Doe je mladić koji plače za djevojkom koju spuštaju u grob. Međutim, ona se budi u lijesu, a on joj na taj način pokušava dati do znanja da se mora oduprijeti svim nedaćama koje joj ne daju disati.[45]

U zadnjem poglavlju John Doe pripovjedačici razjašnjava sve u tekstu pjesme kojeg je ostavio prije smrti. Postigao je cilj, doveo ju je do mira.[46]

[41] Jugović M. „John Doe“, str. 35
[42] Isto, str. 38
[43] Isto, str. 40
[44] Isto, str. 42
[45] Isto, str. 44
[46] Isto, str. 48

4.3. Kostimi kroz tekst

Kostimi u ovom proznom tekstu opisuju se u snovima dok u stvarnosti oni nisu definirani. Kroz prethodno opisanu psihološku karakterizaciju spomenuti su kao dio podsvijesti te kao takvi nose određene poruke. Slijedi opis sporednih kostima koji se nalaze u tekstu[47] te njihovo povezivanje sa skicama.[48]

Prvi kostim koji se spominje onaj je koji zbunjuje pripovjedačicu. To je kaput od crnih kablova. Cijelo vrijeme gledan je sa stražnje strane. Ono što je potrebno za izradu su kablovi (oko 130 cm) koji mogu biti jednake, ali i različitih debljina. Važno je da se ušiju na čvrstu tkaninu, primjerice žuticu obojanu crnom bojom za tekstil. Dakle, žutica predstavlja krući materijal od kojega se radi dugi kaput ravnog kroja s kapuljačom koja prekriva glavu lika u tekstu. Kablovi idu u različitim smjerovima (dijagonalno, horizontalno i vertikalno) te tako čine dinamičnost i daju ritam kostimu. Utičnice i utikači još su jedan dodatak koji kostim upotpunjuje čineći ga neobičnijim. Mjesto radnje je šuma u kojoj ne postoji električna energija gdje bi se kablovi mogli priključiti. Osim toga, lik svira električnu gitaru te se čini poput robota kojeg napaja električna energija za koju se ne zna odakle dolazi.

U tekstu se pojavljuje podsvijest u obliku lika kojim se neprestano slijeva voda odozgo prema dolje. Za takav kostim potrebna je digitalna simulacija. Međutim, kada bi se izrađivao kostim moglo bi se koristiti ronilačko odijelo svijetlo plave boje tako da obuhvati cijelo tijelo dok bi se lice bojalo istom plavom nijansom. Na tako pripijeno odijelo našile bi se šljokice kao imitacija kapljica vode. Kao druga opcija, odijelo može imati rupice u kojima se nalazi voda koja tijekom kratkog pojavljivanja lika istovremeno teče pritiskom na gumb koji je sakriven na dlanu. Ta voda sadržana je unutar odijela i neće krenuti bez pritiska.

Kao prvi kostimi u kojima se pojavljuje pripovjedačica su mala bijela haljinica za djevojčice te bijela vjenčanica, krinolina. Osim toga, spominje se i plava krinolina koju je nosila njena majka te mladić odjeven u svadbeno odijelo. U skicama se nalaze vjenčanica i svadbeno odijelo. Gornji dio vjenčanice sastoji se od korzeta ukrašenog malim volanima koji se protežu duž vratnog izreza te rukava koji počinju ispod ramena. Korzet se u struku spaja na donji dio koji se sastoji od svilene tkanine koja se slaže pomoću nabiranja u više slojeva kako bi se dobio izgled bogato ukrašene vjenčanice. Ispod se nalazi podsuknja drvenih obruča koja čini krinolinu. Vjenčanica je bijele boje kao i dodaci u koje spadaju rukavice i veo. Kao ukrasi

[47] Jugović M. „John Doe“
[48] *Likovni prilozi – Skice*

koriste se žuti cvjetovi koji se nalaze u kosi te na samoj vjenčanici. Što se tiče muškog svadbenog odijela, sastoji se od više dijelova. U to spadaju prugaste hlače ravnog kroja, frak koji seže do koljena, zlaćani prsluk te bijela košulja. Dodaci su polu cilindar te zavezana marama oko vrata.

Sljedeći prikaz kostima osmišljen je za pojavljivanje glavnog lika u svom ključnom izdanju. Naime, taj prikaz vrlo je važan pripovjedačici jer je dovodi do novih zaključaka. Odjeven je najobičnije, u crnu pamučnu majicu kratkih rukava te crne hlače od kepera[49]. Ono specifično na njemu su tetovaže na rukama te valovita bakrena kosa. Također se pojavljuje i u drugačijoj odjevnoj kombinaciji kada je usklađen s pripovjedačicom. Tada su oboje odjeveni u jahače odijelo koje se sastoji od smeđe košulje, traper hlača i smeđe jakne, a kao dodaci koriste se crne marame, crni šeširi te smeđe široke hlače koje se oblače preko traper hlača. Jakna i široke hlače rađene su od brušene umjetne kože, a košulje od smeđeg trapera.

Prikaz lika u bolnici u crnom je kaputu koji seže do poda te ima kapuljaču. Materijal koji se koristi za izradu kaputa jest crna umjetna koža. Također, na poprsju se nalaze petlje od umjetne kože te kopčice na rukavima. Oko struka je kožni remen. Kaput se reže u struku sprijeda i straga pa se tako sastoji od gornjeg i donjeg dijela. Osim toga, ušitci prolaze prednjom i stražnjom stranom u obliku *princess*[50] kroja što kaput dijeli na više dijelova te ga zvonoliko proširuje na donjem dijelu. Stražnja strana rezana je na sredini kao i prednja, ali samo do struka. Sprijeda su džepovi koji se nalaze na gornjem i donjem dijelu kaputa. Lice lika prekriveno je maramom crne boje.

Najobičniji odjevni prikaz mladića može se vidjeti kroz više pojava lika. Pri tome mladić je odjeven u bijelu ili crnu majicu kratkih rukava te hlače koje mogu biti svečanije, obične ili pak trenirka. No, što se tiče pojavljivanja na sprovodu, u tome slučaju u pitanju je crno odijelo. Kada se spominje pismo u jednom snu, pripovjedačica ga nalazi u jakni preminulog mladića. To je crna, pamučna trenirka s kapuljačom. Kod prikaza nestajućeg mladića ispred auta pripovjedačice koristi se crna košulja te plave keper ili traper hlače. Osim tih prikaza u snovima, u skicama je prikazana i pripovjedačica u stvarnosti. U tom slučaju nosi crne hlače od umjetne kože te majicu kratkih rukava. Na rukama ima crne kožne rukavice s rupama, a gitara koju vuče za sobom prikaz je njene nemoći pred glazbom.

[49] *Tekig VELETEKS – Keper tkanina* (vrsta čvrste tkanine u keper vezu)
[50] Predavanja iz kolegija *Konstrukcija odjeće I* (vrste krojeva)

5. IZRADA SKICA

Skice su rađene ručno i računalno (*Adobe Photoshop CS3* i *PhotoScape*). Korištene su različite tehnike kako bi se stvorila iluzija. Što se tiče skica za kombinezon, rađene su u programu *Marvelous Designer 5* gdje se sa lijeve strane nalazi 3D model, a s desne je 2D model na kojem se radi kroj. Prilikom slaganja, kroj se odmah pojavljuje na 3D modelu te ga je potrebno ručno namjestiti na dio kojem odgovara. Model se okreće kako bi se kroj namjestio po njemu. U 2D prozoru sve se spaja, a to se automatski pokazuje na 3D modelu kako bi se provjerilo spajanje u 2D da ne dođe do slučajnog preokreta šava što bi pokvarilo simulaciju jer bi se kroj okrenuo i krivo spojio. Nakon toga pokreće se simulacija koja je gotova kroz nekoliko sekundi. Ukoliko nešto nije u redu potrebno je vratiti se na početak simulacije i ponovno namjestiti kroj. Nakon cjelokupnog postupka s namještanjem kroja važno je otići u prozor koji se nalazi odmah do 2D prozora te tamo odabrati materijal, teksturu i boju uz još neka svojstva kako bi skica bila uspješno prikazana. Ostale skice rađene su kako bi prikazale lika iz sna koji se pojavljuje u raznim oblicima. Osim toga, prikazan je lik koji označava podsvijest te pripovjedačica u krinolini koju nosi u jednome snu. Jedna skica mogući je izgled pripovjedačice u stvarnom životu, izvan svijeta snova, a na njoj za sobom vuče gitaru što označava kako ne može napustiti glazbu iako pokušava. Prijedlog za naslovnu stranu označava nju i njenu povezanost s glazbom te tajanstvenu melodiju koja se ponavlja.

6. OPIS IZRADE KOSTIMA

Kostim je zamišljen kao iluzija u čijoj je realizaciji poslužio program *Adobe Photoshop CS3*. Povučene su crte različite debljine na bijelu površinu. Vučene su horizontalno i vertikalno te manipulirane filterima. Kružno su uvučene prema unutra kako bi se dobila dubina, a preko iste slike stavljena je jednaka mrežna linija koja se ponovno manipulirala, ali ovoga puta širila se kružno prema van kako bi se dobio dojam izlaska na površinu. Time se dobio efekt iluzije. Tako izrađena iluzija otisnula se na materijal[51] (imitaciju pamuka) veličine 2,0 m puta 1,4 m te su izvađeni krojevi za kombinezon. Temeljni kroj majice i tajica modelirao se te spojio. Tajice su sezale do struka, a majica je rezana na liniji struka kako bi se spojila na tajice. Donji dio sastoji se od dvije strane – lijeve i desne, a gornji od tri dijela (jedan prednji, dva stražnja). Na stražnjem se dijelu nalazi zatvarač koji je sakriven viškom materijala kako bi se iluzija nastavila bez prekida. Povećana je rukavna okruglina i smanjen rameni šav.[52] Fotografije izrađenog kostima nalaze se pod likovnim prilozima. Prve dvije fotografije prikazuju kombinezon sprijeda, a zatim slijedi usporedba dvjema fotografijama stražnjeg dijela. Može se vidjeti kako se iluzija vješto nastavlja cijelim kombinezonom te se ne prekida ni na stražnjem kopčanju. Sljedeće dvije fotografije prikazuju kombinezon s bočne strane gdje se vidi povećanje rukavne okrugline. Nakon fotografija u boji slijede četiri fotografije u crno bijeloj varijanti kako bi se dobio dojam povećane iluzije i stapanja lika sa samom pričom. Prikaz pripovjedačice mističan je, mračan i zamišljen što se u crno bijeloj varijanti jasnije očituje kao i optička varka kostima.

[51] *Grafomarketing Kasalo* – obrt koji se bavi uslugama širokog spektra u grafičko – tekstilnoj industriji (usluga digitalnog tiskanja uzorka na materijal)
[52] *Likovni prilozi – Izrađeni kostim*

Mjere kombinezona[53]:

Temeljni kroj majice:

Veličina = 38,00 cm

Tjelesna visina = 168,00 cm

Opseg grudi = 88, 00 cm

Dubina orukavlja = 23,30 cm

Duljina leđa = 41,00 cm

Duljina kroja = 65,00 cm

Širina vratnog izreza = 6,40 cm

Temeljni kroj tajica:

= 38,00 cm

= 168,00 cm

= 88,00 cm

Opseg bokova = 94,00 cm

Duljina tajica = 106,00 cm

Dubina sjedala = 28,50 cm

Opseg nogavice = 46,00 cm

[53] Ujević D: *Tehnike konstruiranja i modeliranja odjeće*

7. ZAKLJUČAK

Ovaj diplomski rad bavi se obradom vlastitog proznog teksta pod naslovom „John Doe“ te izradom kostima na temelju istoga. Tekst je pisan prema takozvanoj struji svijesti u prvom licu. Ne spominju se imena, kao ni stvarno vrijeme radnje. Mjesto radnje su snovi, ali i stvarnost (stan, studio, šuma, kuća, koliba i tako dalje.). Obradilo se psihološko stanje pripovjedačice u čijim se snovima i halucinacijama neprestano netko pojavljuje. Osim toga, opisuju se kostimi koji se spominju u tekstu, a njihov prikaz može se pronaći u skicama. Na temelju iluzije koja se stvara izradile su se skice te kostim koji objedinjuje snove i stvarnost. Taj kostim je kombinezon čija se temeljna konstrukcija sastoji od tajica i majice, a iluzija prožeta njime stvorena je pomoću programa na računalu. Skica se obradila u programu *Marvelous Designer 5* te se uzorak tiskao na materijal (imitaciju pamuka). Na tom materijalu napravio se kroj koji je sašiven tako da su se modelirani dijelovi majice i tajica spojili. Svrha rada bila je dočarati iluziju kroz izrađen kostim što je prikazano fotografijama koje se nalaze pod likovnim prilozima.

8. LITERATURA

English Dictionary. Preuzeto 21.06.2017. s http://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/john-doe

Grafomarketig Kasalo. Jazbina 118, 10040, Zagreb

Jugović Monika. *John Doe*. Vlastiti prozni tekst, 2017.

Tekig VELETEKS. Preuzeto 14.08.2017. s http://www.tekigvel.rs/tekstilna-metraza/tkanine-za-radnu-i-zastitnu-odecu/keper-tkanina.html

Ujević Darko: Predavanja iz kolegija *Konstrukcija odjeće I*, akademska godina 2013./2014.

Ujević Darko: *Tehnika konstruiranja i modeliranja odjeće*. TTF, Zrinski d.d. Čakovec, Zagreb 2004.

Wannabemagazine. Preuzeto 17.07.2017. s http://wannabemagazine.com/osvrt-na-modu-19-veka/

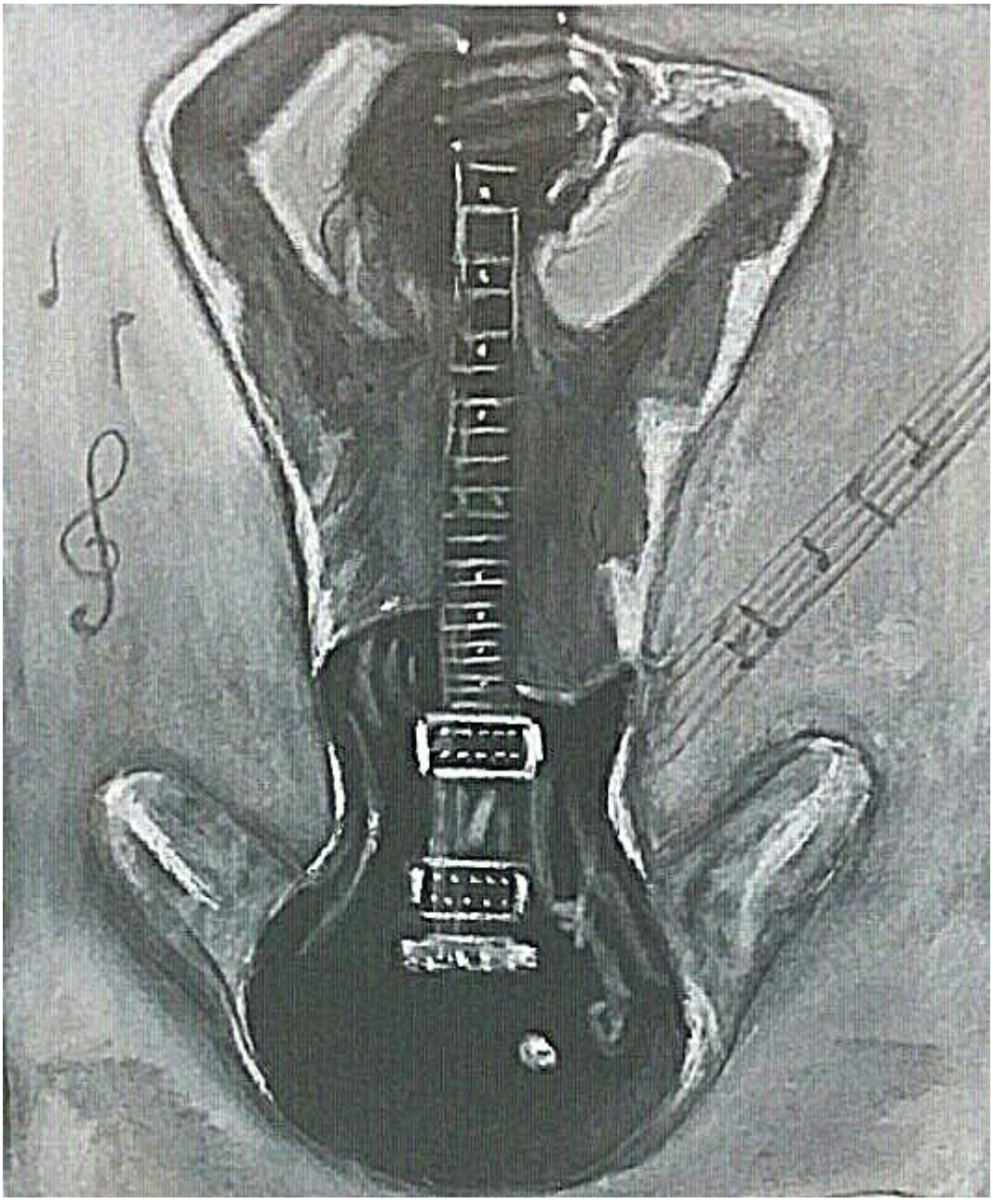
Adobe Photoshop CS3. Preuzeto 2015. s https://adobe-photoshop-cs3-update.en.softonic.com/

Marvelous Designer 5. Preuzeto 2017. s https://rahim-soft.org/marvelous-designer-5-personal-free-download/

PhotoScape. Preuzeto 2015. S. http://www.photoscape.org/ps/main/download.php

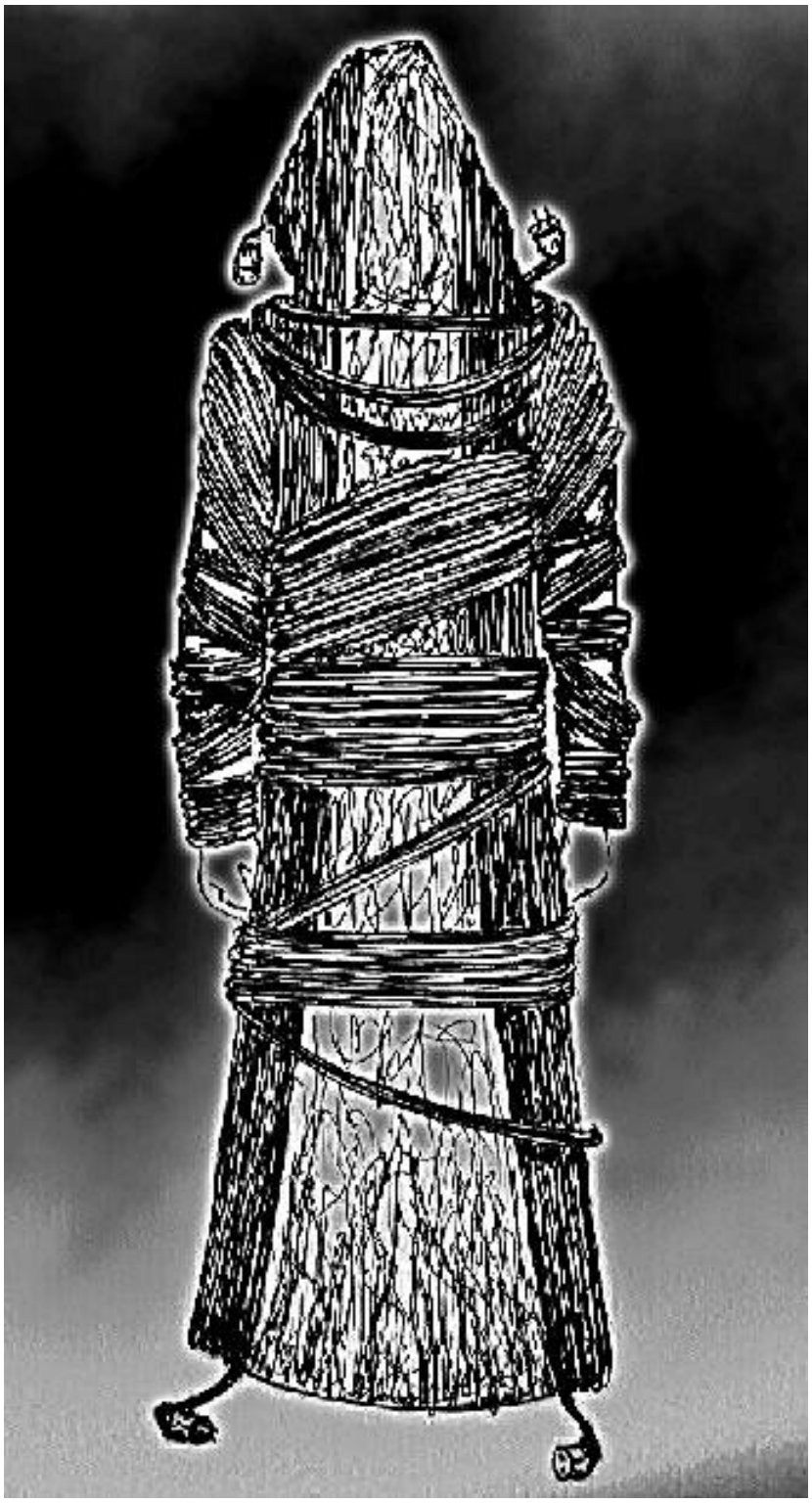
10. LIKOVNI PRILOZI

10.1. Naslovnica proznog teksta

PRIJEDLOG NASLOVNICE PROZNOG TEKSTA

10.2. Skice

PRIKAZ LIKA S KAPUTOM OD CRNIH KABLOVA

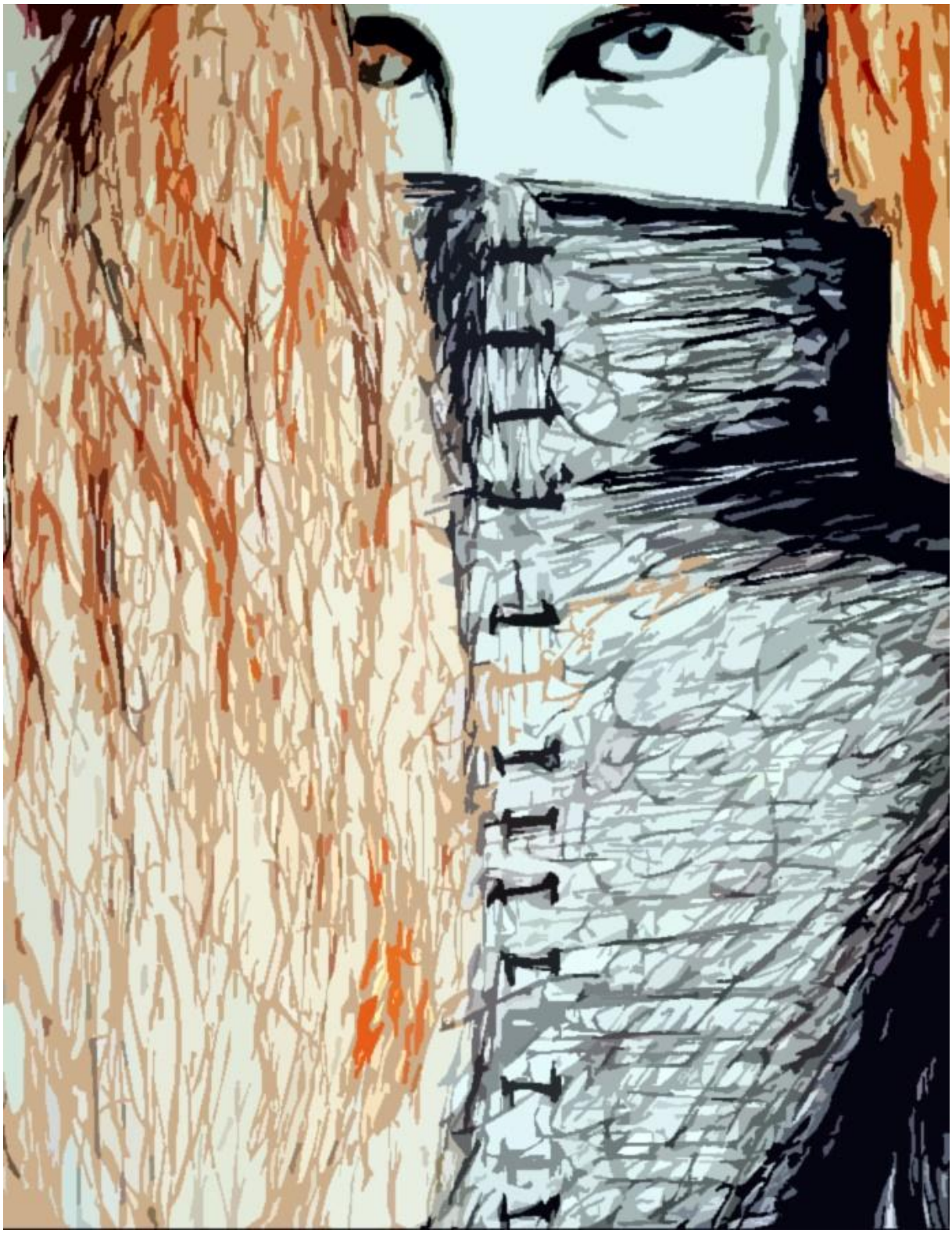
PRIKAZ LIKA KOJI OZNAČAVA PODSVIJEST

PRIKAZ VJENČANICE - KRINOLINE

PRIKAZ MLADIĆA PRED OLTAROM

MLADIĆ BAKRENE KOSE KOJI SE ČESTO POJAVLJUJE

PRIKAZ TETOVAŽA ZVUČNIH VALOVA

PRIKAZ GORUĆEG PLAMENA U RUCI LIKA S TETOVAŽAMA ZVUČNIH VALOVA

PRIKAZ MLADIĆA NA KONJU U JAHAČEM ODIJELU

PRIKAZ MASKIRANOG LIKA IZ BOLNICE

JEDAN OD PRIKAZA MLADIĆA IZ SNA

PRIKAZ JAKNE U KOJOJ SE NALAZI PISMO IZ SNA

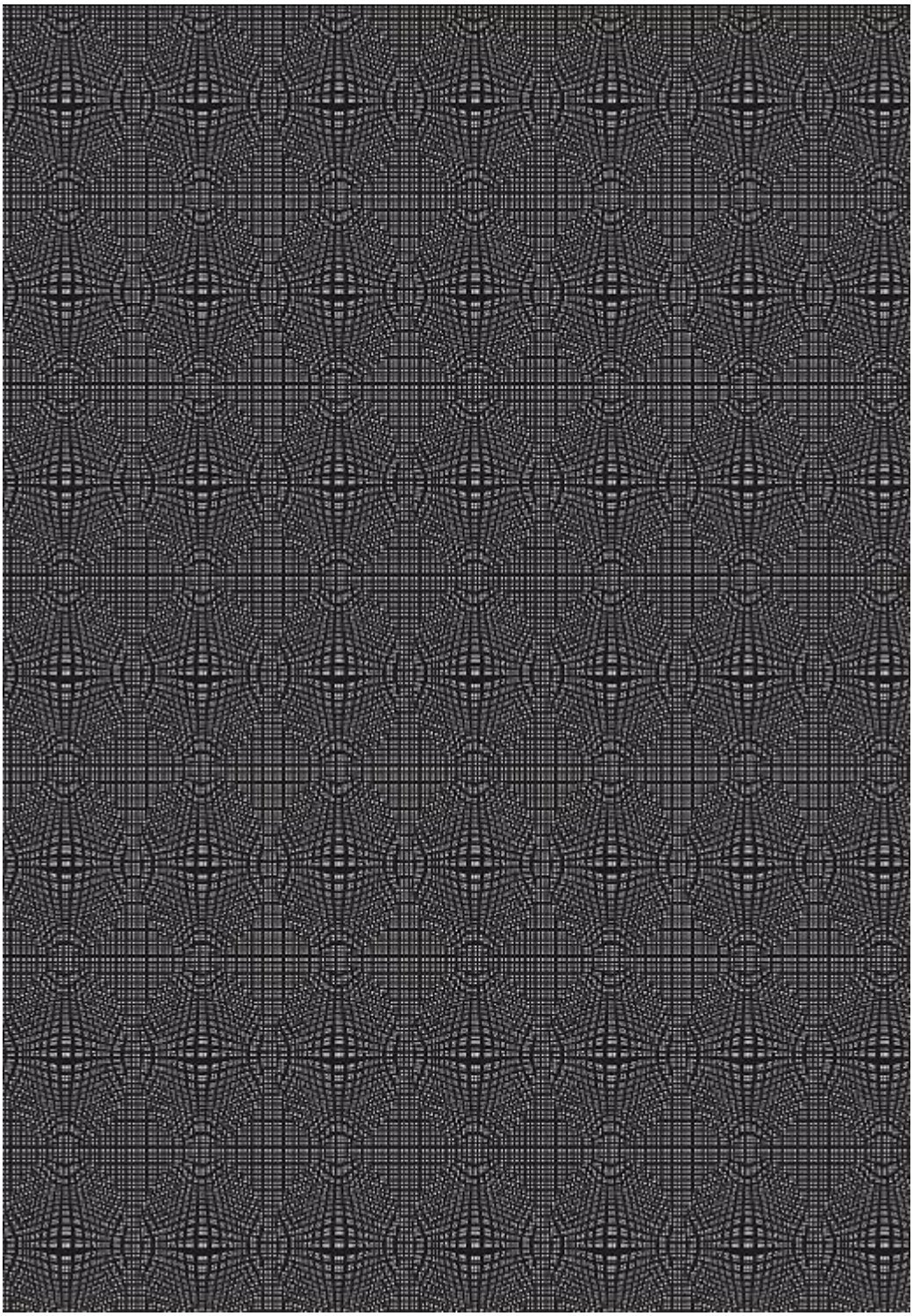

PRIKAZ NESTAJUĆEG MLADIĆA ISPRED AUTA

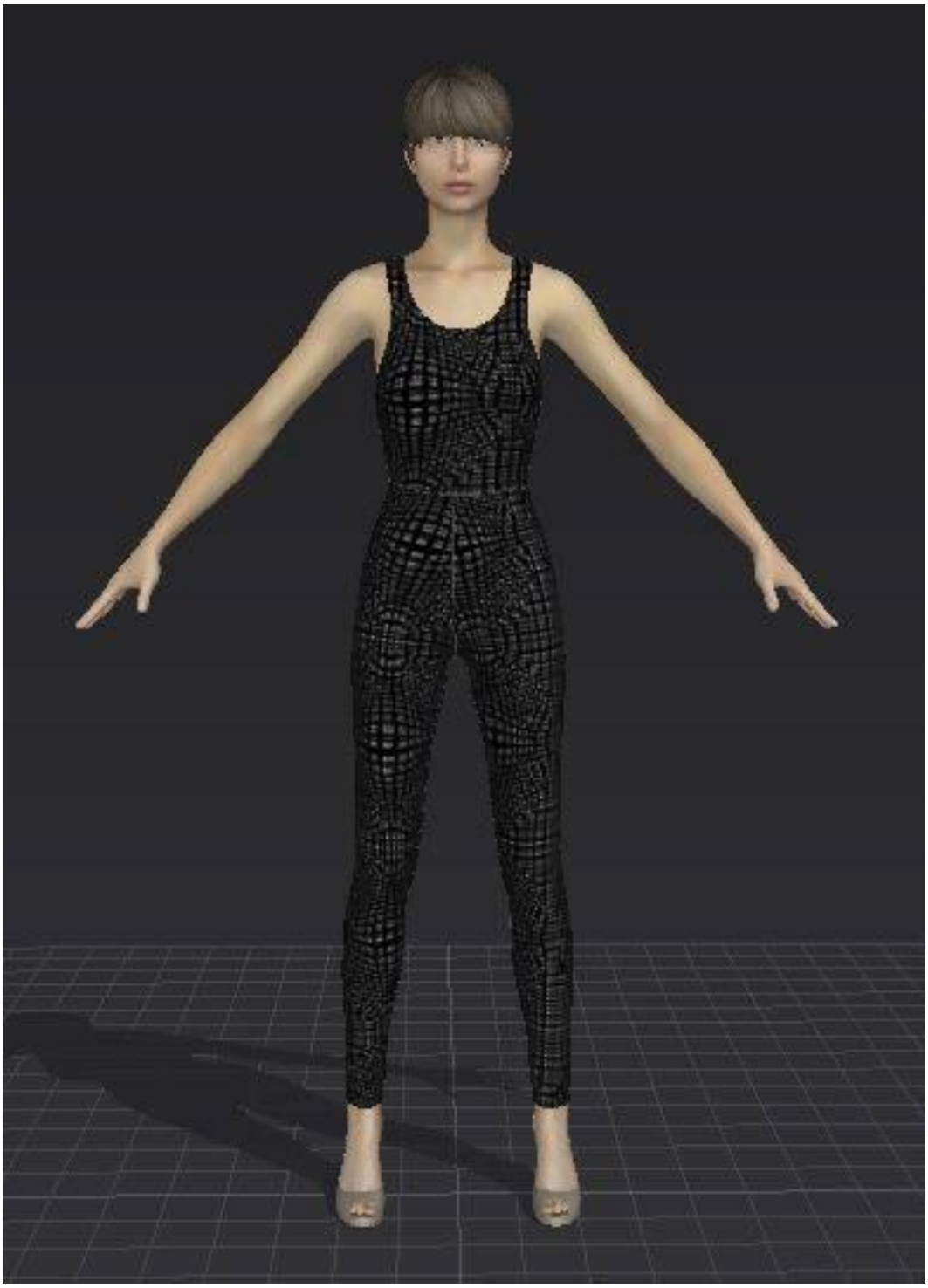

PRIKAZ MOGUĆEG IZGLEDA PRIPOVJEDAČICE U STVARNOSTI

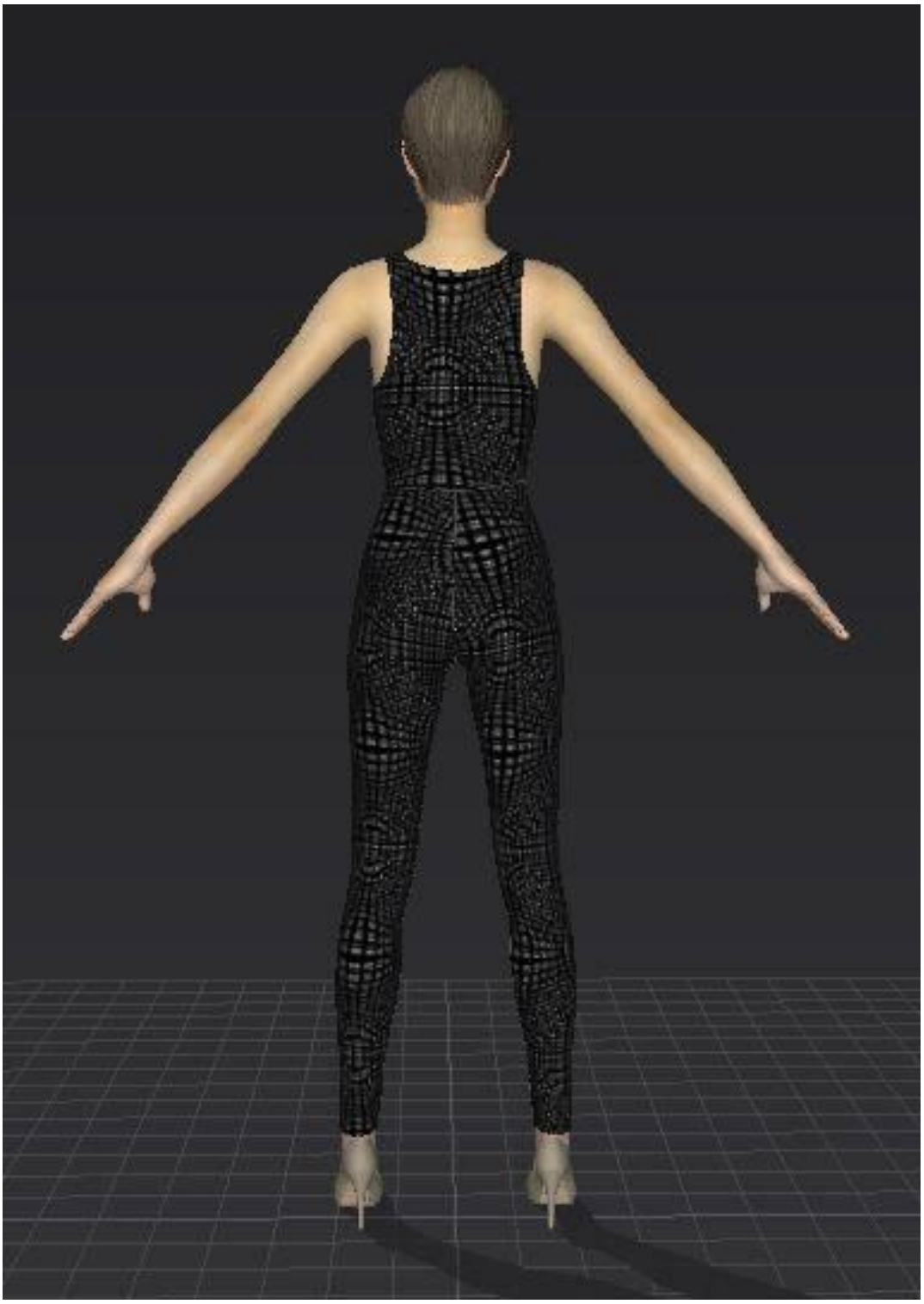
10.3. Izrađeni kostim

TEKSTILNI UZORAK

RAČUNALNA SKICA PREDNJEG DIJELA GLAVNOG KOSTIMA

RAČUNALNA SKICA STRAŽNJEG DIJELA GLAVNOG KOSTIMA

RAČUNALNA SKICA BOČNOG DIJELA GLAVNOG KOSTIMA

